Vlaamse Regering

Ministerieel besluit tot aanpassing van de bijlage bij het ministerieel besluit van 1 april 2022 tot goedkeuring van het inspectieprotocol asbestinventarisatie

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:
- het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, artikel 33/6, derde lid, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019 en gewijzigd bij het decreet van 20 mei 2022, artikel 33/10, §3, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019 en gewijzigd bij de decreten van 26 februari 2021, 20 mei 2022 en 17 mei 2024 en artikel 33/11, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, artikel 5.4.1, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 juli 2021 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 22 december 2023, artikel 5.4.15, derde lid, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 juli 2021 en artikel 5.4.16, derde lid, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 22 december 2023.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:
- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 30 oktober 2024;
- De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies nr. 2024/070 gegeven op 19 november 2024;
- De Raad van State heeft advies #### gegeven op ##, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW BESLUIT:

Enig artikel. De bijlage bij het ministerieel besluit van 1 april 2022 tot goedkeuring van het inspectieprotocol asbestinventarisatie wordt vervangen door de bijlage die bij dit besluit is gevoegd.

Brussel, ... (datum).

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

JO BROUNS

Bijlage bij het ministerieel besluit van ### tot vervanging van de bijlage bij het ministerieel besluit van 1 april 2022 tot goedkeuring van het inspectieprotocol asbestinventarisatie

INSPECTIEPROTOCOL ASBESTINVENTARISATIE

INHOUDSOPGAVE

1 TERMEN 4

2 INLEIDING 5

3 INSPECTIEGEBIED 5

3.1 TOEGANKELIJKE CONSTRUCTIE MET RISICOBOUWJAAR (TCR) 5
3.1.1 Toegankelijk 5
3.1.2 Risicobouwjaar 5
3.1.2.1 Bepalen bouwjaar op basis van kadastrale legger 6
3.1.2.2 Bepalen bouwjaar op basis van andere bewijsdocumenten 6
3.1.2.3 Bepalen bouwjaar bij gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen 7
3.1.2.4 Bepalen bouwjaar zonder kadastrale legger en bewijsdocumenten 7
3.1.3 Openbare, technische TCR 7
3.2 GRONDOPPERVLAKTE 7
3.2.1 Basisrichtlijnen grondoppervlakte 7
3.2.2 Vloeroppervlakte 8
3.3 EIGENDOMSINFORMATIE 8
3.3.1 Opdrachtovereenkomst 8
3.3.1.1 Types opdrachtovereenkomst 8
3.3.1.2 Sjabloon opdrachtformulier van de OVAM 8
3.3.2 Basisrichtlijnen documenten 8
3.3.2.1 Verplicht op te laden documenten 9
3.3.3 Onroerend erfgoed 9
3.3.4 Ingesloten asbest 10
3.4 AFBAKENEN INSPECTIEGEBIED 10
3.4.1 Basisrichtlijnen inspectiegebied 10
3.4.2 Wooneenheid 10
3.4.2.1 Eigenschappen van een wooneenheid 10
3.4.2.2 Zorgwoning 11
3.4.3 Het inspectiegebied op de GIS-kaart 11
3.4.3.1 Afwijkingen met de realiteit 12
3.4.4 Inspectielocatie 12
3.4.5 Niet-aangrenzende percelen 13
3.4.6 Onderzoeksniveaus: gebruik van locatieconcepten 13
3.4.7 Gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen 13
3.4.7.1 Opmaak aparte asbestinventarisattesten 13
3.4.7.1.1 Gemene muur 14
3.4.7.2 Inspectiegebied van gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen 14
3.4.7.2.1 Afbakenen delen 14
3.4.7.2.2 Standaard verplichtingen bij gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen 14
3.4.7.2.3 Standaard verplichtingen bij privédelen 15
3.4.8 Aanleiding overdracht 15
3.4.8.1 Overdracht op plan 15
3.5 PLAATSBEZOEK 16
3.5.1 Initieel asbestinventarisattest 16
3.5.2 Actualisatie asbestinventarisattest 16
3.5.2.1 Volledige inspectiegebied 16
3.5.2.2 Deel van het inspectiegebied 16
3.5.2.3 Plaatsbezoek niet verplicht 17

3.5.2.3.1 Verwijdering van asbest 17

4 ONDERZOEKSMETHODE 18

4.1 STANDAARD VERPLICHTINGEN 18
4.2 VERPLICHT VOORONDERZOEK 19
4.3 NIET-DESTRUCTIEF ONDERZOEK 19
4.4 ONDERZOEKSBEPERKINGEN 19
4.4.1 Niet vast te stellen 19
4.4.2 Niet-inspecteerbaar 20
4.4.3 Tijdelijke of permanente onderzoeksbeperking 20
4.4.4 Geen geldige onderzoeksbeperkingen 21
4.4.4.1 Hoogte en veiligheid 21
4.4.4.2 Weigering monstername 21
4.4.4.3 Weigering toegang 21
4.4.4.4 Bekwaamheid en bevoegdheid 22
4.5 BASISUITRUSTING 22
4.6 COMMUNICATIE 22
4.7 AANVULLEND ONDERZOEK 23
4.7.1 Methodologie 23
4.7.2 Invoer in de databank 23

5 OMGAAN MET MATERIALEN 24

5.1 ASBESTVERDACHT 24
5.1.1 Niet-asbestverdacht 24
5.1.2 Identificatie 24
5.2 TE INSPECTEREN MATERIALEN 25
5.2.1 Inspecteerbare materialen 25
5.2.1.1 Algemeen 25
5.2.1.2 Afvalstoffen 25
5.2.1.3 Afdruipzone 25
5.2.1.4 Roerende goederen 26
5.2.2 Niet-inspecteerbare materialen 26
5.2.3 Niet vast te stellen materialen 26
5.2.4 Niet-waarneembare en niet-asbestverdachte materialen 26
5.2.5 Niet te inspecteren constructies 26
5.2.6 Verplicht te beschrijven niet-asbestverdachte materialen 27
5.2.6.1 Vezelcementmaterialen 27
5.2.6.2 Overige, specifieke materialen 27
5.3 MONSTERNAME 28
5.3.1 Basisprincipes 28
5.3.2 Zorgvuldigheid en veiligheid 28
5.3.3 Monsternamepunt achterlaten 29
5.3.4 Representatief monstervolume 29
5.3.5 Representatief aantal monsters 30
5.3.6 Mengmonsters 33
5.3.7 Laboanalyses 33
5.3.7.1 Bestaande laboanalyses 33
5.3.8 Monstername vindt niet plaats 34
5.3.9 Asbestverdachte materialen identificeren als niet-asbesthoudend 34
5.4 ASBESTVEILIG 35
5.4.1 Risico-evaluatie: materiaalrisico 35
5.4.1.1 Categorie van gebondenheid 36
5.4.1.2 Asbestsoort 36
5.4.1.3 Afschermingsgraad van het gehele materiaal 37
5.4.1.4 Toestand van het materiaal 38
5.4.1.5 Asbestconcentratie 39

5.4.1.6 Materiaalscore 39
5.4.2 Asbestcementen buitenschiltoepassingen 40
5.4.2.1 Binnen en buiten 41
5.4.3 Asbesthoudende afvalstoffen 41

6 DATABANK 41

6.1 INSPECTIEFICHES 41
6.1.1 Aantal bronfiches 41
6.2 ADVIES OVER ASBESTVEILIGHEID 42
6.3 UITZONDERLIJKE COMBINATIES 42
6.4 HOEVEELHEDEN 42
6.5 EXTRAPOLATIE 43
6.5.1 Basisrichtlijnen extrapolatie 43
6.5.2 Extrapolatie laboanalyses 43
6.6 FOTO'S 44
6.6.1 Basisrichtlijnen foto's 44
6.6.2 Foto's in de inspectiefiches 44
6.6.3 Foto's als bijlage 45
6.6.4 Foto van het inspectiegebied 45
6.6.5 Privacy 45
6.7 PLANNEN 46
6.7.1 Basisrichtlijnen plannen 46
6.7.2 Gebruik plannen 46
6.8 LIMIETEN VAN EN ONTWIKKELINGEN IN DE DATABANK 46
6.9 INKORTEN GELDIGHEIDSDUUR 47
6.10 ONTSLUITING VAN EEN ASBESTINVENTARISATTEST VIA DE DATABANK 47
6.11 VERWERKING INSPECTIEGEGEVENS IN DE DATABANK 47

1 TERMEN

Voor de gebruikte termen in dit inspectieprotocol wordt verwezen naar de definities zoals opgenomen in artikel 3, paragraaf 2 van het Materialendecreet.

Bijkomende temen die in voorliggend inspectieprotocol gebruikt worden en als dusdanig moeten worden gelezen:

1. asbestdeskundige: gecertificeerd asbestdeskundige inventarisatie;
2. asbestlabo: een door de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO) erkend asbestlaboratorium voor identificatie van asbest in materialen.
3. Codex over het welzijn op het werk of Codex: bevat alle uitvoeringsbesluiten van de Welzijnswet (met uitzondering van enerzijds het koninklijk besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen en anderzijds de uitvoeringsbesluiten gebundeld in het Algemeen Reglement voor Arbeidsbescherming of ARAB);
4. crepi:
   1° bezetwerkmateriaal aan muren, plafonds, steunpalen, trappen en gelijkaardige dragers, bestaande uit minstens gips en/of cement en vastgesteld als buitentoepassing;
   2° pleisterwerk, zoals beschreven in 10.1°, als buitentoepassing;
5. databank: centrale databank asbestinventarisatie van de OVAM;
6. expertise: de vakkennis van de asbestdeskundige, minstens gebaseerd op de laatste stand van zaken wat betreft de actuele kennis in de sector over voor de asbestdeskundige relevante materialen;
7. identificatie: het bepalen van het asbesthoudend of het niet-asbesthoudend karakter van een asbestverdacht materiaal;
8. inspecteerbaar: vast te stellen materiaal waarvan identificatie en risico-evaluatie mogelijk is.
9. opdrachtgever: persoon die de opdrachtovereenkomst ondertekent, dit kan de eigenaar zijn of een aangeduide gevolmachtigde;
10. pleisterwerk:
    1° bezetwerkmateriaal aan muren, plafonds, steunpalen, trappen en gelijkaardige dragers, bestaande uit minstens gips en/of leem en vastgesteld als binnentoepassing;
    2° crepi, zoals beschreven in 4.1°, als binnentoepassing;
11. TCR: toegankelijke constructie met risicobouwjaar;
12. vast te stellen (en hiervan afgeleide woorden): waarneembare materialen of locaties die auditief en/of visueel kunnen worden onderzocht zonder geldige onderzoeksbeperking;
13. waarneembaar (en hiervan afgeleide woorden): het potentiële asbestverdachte materiaal of de locatie waarin het potentiële asbestverdachte materiaal zich bevindt kan (in theorie) onderzocht worden, i.e. zonder andere afdekkende materialen te moeten beschadigen of demonteren. Volgende zaken worden niet gezien als beschadigen of demonteren:
    a. opheffen (behalve uitsorteren of opscheppen);
    b. bij een redelijk vermoeden (na visueel en auditief onderzoek) van de aanwezigheid van een asbestverdacht materiaal erachter: het beperkt, subtiel en op een redelijke wijze verwijderen van een stukje verf, coating,

behang, flexibele dunne laag kunststof of textiel (behalve vinylzeil of gelijkwaardig);

c. het aantreffen van een bestaande beschadiging of opening;
d. deblokkeren van een deuropening dat geblokkeerd is door een materiaal zonder slot.

14. Welzijnswet: Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

2 INLEIDING

Het inspectieprotocol asbestinventarisatie bevat de standaard verplichtingen die de asbestdeskundige moet volgen voor het opmaken van een asbestinventaris en de gegevensrapportage ervan in de databank, in het kader van het afleveren van een asbestinventarisattest.

3 INSPECTIEGEBIED

3.1 TOEGANKELIJKE CONSTRUCTIE MET RISICOBOUWJAAR (TCR)

Overeenkomstig artikel 33/9, §1 en 33/14 van het Materialendecreet, geldt de verplichting om te beschikken over een asbestinventarisattest, enkel voor TCR's.

3.1.1 Toegankelijk

Overeenkomstig artikel 3,§2, punt 9° van het Materialendecreet is een constructie toegankelijk indien ze kan betreden worden. Dit betreden is mogelijk als de constructie minstens bestaat uit een dak gedragen door constructie-elementen en een mens er normaal in kan staan of lopen.

Onder dak wordt begrepen: elk noemenswaardig dak en dakgebinte en/of plafond, waarbij één enkel steunelement volstaat.

Om er als mens normaal in te kunnen staan of lopen, dient de constructie een minimale hoogte van 1,75 m te hebben.

3.1.2 Risicobouwjaar

Het bouwjaar bepaalt mede of er al dan niet een verplichting is tot het beschikken over een asbestinventarisattest.

Indien de asbestdeskundige op basis van de kadastrale legger en/of andere bewijsdocumenten concludeert dat op de betrokken eigendom geen attesteringsplicht rust, meldt hij aan de eigenaar dat er geen noodzaak is tot het uitvoeren van een asbestinventaris om een asbestinventarisattest te bekomen.

De bewijslast om aan te tonen dat een constructie, of een deel ervan, een recenter bouwjaar heeft dan 2000, ligt bij de eigenaar.

3.1.2.1 Bepalen bouwjaar op basis van kadastrale legger

Het bouwjaar zoals opgenomen in de kadastrale legger is het referentiebouwjaar om te evalueren of de constructie een risicobouwjaar heeft en primeert steeds op andere bewijsdocumenten.

Als de kadastrale legger een interval tussen twee jaartallen beschrijft als bouwjaar, dan beschouwt de asbestdeskundige het gemiddelde tussen deze getallen als referentiebouwjaar. Indien van toepassing, rondt de asbestdeskundige het gemiddelde af naar beneden tot een geheel getal wordt bereikt.

Een officiële kadastrale legger is een bewijsdocument. Het concept 'bewijsdocument' wordt toegelicht in hoofdstuk 3.3.2.

3.1.2.2 Bepalen bouwjaar op basis van andere bewijsdocumenten

Indien het referentiebouwjaar niet gekend is op basis van een kadastrale legger, wordt het bouwjaar van een toegankelijke constructie bepaald door volgende drie categorieën van andere bewijsdocumenten, met bijgeteld correctiejaar:

I) cat. I: documenten na oplevering van de werken: vermelde bouwjaar +0 jaar;
II) cat. II: documenten tijdens de uitvoering van de werken vermelde bouwjaar +1 jaar;
III) cat. III: documenten voor de uitvoering van de werken: vermelde bouwjaar +2 of +3 jaar (zie hieronder).

Indien meerdere bewijsdocumenten uit categorie I, II en III beschikbaar zijn, primeert het bewijsdocument uit de hoogste categorie (I > II > III).

De bewijsdocumenten worden als volgt gecategoriseerd:

Cat. I-bewijsdocumenten na oplevering van de werken (+0 jaar):

- factuur van aannemer;
- formulier voor fiscale aftrek of aanvraagdossier voor premie of subsidie (op basis van datum van goedkeuring of uitvoering);
- proces-verbaal van voorlopige of definitieve oplevering;
- EPB-verslag (EnergiePrestatie en Binnenklimaat);
- post-interventiedossier.

Cat. II-bewijsdocumenten tijdens de uitvoering van de werken (+1 jaar):

- bouwjaar af te leiden van constructiedelen die niet werden gewijzigd sinds de oplevering;
- uitvoeringsplan;
- lastenboek, meetstaat of aanbestedingsplan;
- offerte of bestelbon;
- verslag of proces-verbaal van de algemene vergadering van mede-eigenaars;
- aannemingsovereenkomst;
- werfverslag of vorderingsstaat;
- factuur van bouwmaterialen of leveringsbon;
- foto's genomen tijdens de uitvoering van de werken.

Cat. III-bewijsdocumenten vóór de uitvoering van de werken (+2 of +3 jaar):

- stedenbouwkundige vergunning: +2 jaar;
- aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning: +3 jaar.

3.1.2.3 Bepalen bouwjaar bij gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen

Bij het ontbreken van een referentiebouwjaar in de kadastrale legger voor de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen, wordt als referentiebouwjaar de kadastrale legger van een privédeel dat hoort bij de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen gebruikt, als:

- het privédeel en de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen fysiek tot eenzelfde constructie behoren;
- en het privédeel werd opgetrokken in eenzelfde periode als de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen.

Als de kadastrale legger van een privédeel niet gebruikt kan worden, zal het referentiebouwjaar bepaald worden door andere bewijsdocumenten zoals vermeld in hoofdstuk 3.1.2.2.

3.1.2.4 Bepalen bouwjaar zonder kadastrale legger en bewijsdocumenten

Indien de kadastrale legger geen bouwjaar vermeldt en er geen andere bewijsdocumenten beschikbaar zijn om het bouwjaar aan te tonen, wordt de toegankelijke constructie als een constructie met risicobouwjaar beschouwd. Het in te vullen bouwjaar op de databank schat de asbestdeskundige dan naar best vermogen in, minstens op basis van gebruikte bouwmaterialen, bouwstijl en historische foto's en kaarten.

3.1.3 Openbare, technische TCR

Overeenkomstig artikel 33/13 en 33/15 van het Materialendecreet moet geen asbestinventarisattest opgesteld worden voor een openbare, technische TCR.

Wanneer de openbare, technische TCR zich fysiek bevindt in een inspectiegebied van een andere eigenaar waarvoor wel een attesteringsplicht geldt, dient deze openbare, technische TCR tevens niet te worden onderzocht in het kader van het asbestinventarisattest van dit inspectiegebied.

Materialen van openbaar nut of in eigendom van een nutsmaatschappij, die zich in een inspectiegebied bevinden van een andere eigenaar waarvoor wel een attesteringsplicht geldt, vormen wel onderdeel van de standaard verplichtingen, wanneer de materialen zich niet bevinden in een openbare, technische TCR.

Wanneer een openbare, technische TCR zich fysiek bevindt in een inspectiegebied van een specifiek asbestinventarisattest, beschrijft de asbestdeskundige de aanwezigheid van dit type TCR verplicht in een adviesfiche van dat asbestinventarisattest.

3.2 GRONDOPPERVLAKTE

3.2.1 Basisrichtlijnen grondoppervlakte

Vlarema artikel 5.4.2 bepaalt wat een grondoppervlakte is en vanaf welke grondoppervlakte de TCR of TCR's vrijgesteld zijn van de verplichting om over een asbestinventarisattest te beschikken.

Onder grondoppervlakte wordt verstaan: de loodrechte, horizontale projectie op het maaiveld van het dak gemeten aan de buitenzijden.

De eigenaar van een TCR hoeft niet te beschikken over een geldig asbestinventarisattest als de grondoppervlakte van die constructie kleiner is dan 20 m². Als meerdere TCR's aanwezig zijn in het inspectiegebied, moet de som van de grondoppervlaktes van die constructies kleiner zijn dan 20 m².

Indien de (gezamenlijke) grondoppervlakte kleiner is dan 20 m², maar de TCR of TCR's maakt of maken bouwkundig deel uit van een grotere toegankelijke constructie (van één of meerdere andere eigenaars) met een grondoppervlakte gelijk aan of groter dan 20 m², moet de eigenaar alsnog beschikken over een geldig asbestinventarisattest.

Indien de asbestdeskundige op basis van bewijsdocumenten concludeert dat op de betrokken eigendom geen attesteringsplicht rust, meldt hij aan de eigenaar dat er geen noodzaak is tot het uitvoeren van een asbestinventaris om een asbestinventarisattest te bekomen.

3.2.2 Vloeroppervlakte

Grondoppervlakte is niet hetzelfde als vloeroppervlakte. De vloeroppervlakte is de som van de oppervlaktes van elke verdieping van elke TCR, gemeten aan de buitenzijden.

3.3 EIGENDOMSINFORMATIE

De opdrachtgever bezorgt de nodige eigendomsinformatie met betrekking tot het inspectiegebied aan de asbestdeskundige. Een manier hiervoor is het correct invullen van de opdrachtovereenkomst. Een andere manier hiervoor is het aanleveren van documenten. In de opdrachtovereenkomst wordt aangeduid welke documenten werden overhandigd aan de asbestdeskundige.

3.3.1 Opdrachtovereenkomst

3.3.1.1 Types opdrachtovereenkomst

Een door beide partijen ondertekende opdrachtovereenkomst bewijst het mandaat van de opdrachtgever aan de asbestdeskundige om voor het betrokken inspectiegebied:

- een niet-destructieve asbestinventaris uit te voeren om een asbestinventarisattest te bekomen;
- een aanvullend onderzoek uit te voeren;
- een bestaand asbestinventarisattest te raadplegen.

Voor elk van bovenvermelde drie types opdrachten wordt een aparte opdrachtovereenkomst gesloten.

De asbestdeskundige laadt een kopie van de ondertekende opdrachtovereenkomst op in de databank.

3.3.1.2 Sjabloon opdrachtformulier van de OVAM

De asbestdeskundige gebruikt het meest recente door de OVAM beschikbaar gestelde sjabloon van het opdrachtformulier in zijn geheel als opdrachtovereenkomst. De asbestdeskundige vult het sjabloon in samenspraak met de opdrachtgever in. De asbestdeskundige voegt geen nieuwe bepalingen toe aan het sjabloon, past geen bestaande bepalingen van het sjabloon aan en verwijdert geen bestaande bepalingen van het sjabloon.

3.3.2 Basisrichtlijnen documenten

Ontvankelijke documenten zijn documenten die minstens volgende elementen bevatten:

- correcte referentie aan de inspectielocatie;
- correcte referentie aan de locatie in het inspectiegebied;
- ondubbelzinnige opmaakdatum van het document.

Ontvankelijke documenten die de asbestdeskundige bruikbaar acht voor de asbestinventarisatie, zijn bewijsdocumenten.

Algemeen blijft de asbestdeskundige zelf verantwoordelijk voor zijn oordeel over de bruikbaarheid van de ontvankelijke documenten en hoe hij ermee omgaat in het kader van de asbestinventarisatie. Zijn oordeel is echter minstens gebaseerd op redelijkheid en zijn expertise. In voorliggend inspectieprotocol worden in bepaalde hoofdstukken nog extra specifieke voorwaarden opgelegd wat betreft het gebruik van documenten om een situatie te beoordelen.

De asbestdeskundige beschrijft verplicht in een adviesfiche waarom hij een document aangaande het inspectiegebied of een ontvankelijk document, niet beschouwd als een bewijsdocument.

3.3.2.1 Verplicht op te laden documenten

De asbestdeskundige laadt minstens volgende documenten verplicht op in de databank:

- indien het een bestaande asbestinventaris betreft die betrekking heeft op het inspectiegebied en die niet is opgesteld in het kader van het inspectieprotocol;
- indien het een door de opdrachtgever aangeleverd document aangaande het inspectiegebied of een ontvankelijk document betreft dat de asbestdeskundige niet beschouwd als een bewijsdocument;
- indien de asbestdeskundige het bewijsdocument gebruikt om een materiaal te beschouwen als niet-asbestverdacht;
- indien de asbestdeskundige het bewijsdocument gebruikt om een materiaal te identificeren;
- indien de asbestdeskundige het bewijsdocument gebruikt in het kader van extrapolatie;
- indien de asbestdeskundige het bewijsdocument gebruikt om het bouwjaar te bepalen;
- indien de asbestdeskundige het bewijsdocument gebruikt om een uitsluitingsfiche op te stellen;
- indien de asbestdeskundige het bewijsdocument gebruikt om een gemene muur, op of langs de grens van twee inspectiegebieden, te beschouwen als geen mede-eigendom;
- indien de asbestdeskundige het bewijsdocument gebruikt in het kader van een actualisatie;
- indien het een melding of omgevingsvergunning betreft met betrekking tot het statuut als zorgwoning.

3.3.3 Onroerend erfgoed

Indien het inspectiegebied een beschermd statuut bevat met betrekking tot erfgoed, dan gaat de opdrachtgever, in geval van aanvullend onderzoek (zie hoofdstuk 4.7), in overleg met de asbestdeskundige en voorafgaand aan het plaatsbezoek, bij het Agentschap Onroerend Erfgoed na of er een toelatingsplicht of meldingsplicht geldt voor bepaalde uit te voeren onderzoekshandelingen van de asbestdeskundige. De asbestdeskundige vraagt naar het eventuele beschermde statuut en de plicht via de opdrachtovereenkomst. De eventuele plicht wordt opgeladen in de databank.

Het Agentschap Onroerend Erfgoed bepaalt, op vraag van de opdrachtgever, welk asbestverdacht materiaal niet-eenvoudig bereikbaar is omwille van erfgoedkenmerken conform het Materialendecreet. Enkel na bevestiging van het Agentschap Onroerend Erfgoed, wordt, indien van toepassing, het respectievelijke asbestverdachte materiaal als niet-eenvoudig bereikbaar aangeduid omwille van erfgoedkenmerken. De bevestiging van

het Agentschap Onroerend Erfgoed wordt, indien van toepassing, opgeladen in de databank.

3.3.4 Ingesloten asbest

Als de eigenaar op de hoogte is of behoort te zijn van de aanwezigheid van ingesloten of bedekte asbesthoudende materialen, meldt hij dit aan de asbestdeskundige en wordt dit opgenomen in de opdrachtovereenkomst (zie hoofdstuk 3.3.1).

Indien de eigenaar geen kennis heeft over dergelijke materialen, dan bezorgt de eigenaar aan de asbestdeskundige een verklaring op eer niet op de hoogte te zijn of behoren te zijn van ingesloten of bedekte asbesthoudende materialen. Deze verklaring op eer wordt mee opgenomen in de opdrachtovereenkomst.

Indien het ingesloten asbest waarneembaar is, vormt het onderdeel van de standaard verplichtingen.

Indien het ingesloten asbest niet-waarneembaar is, maakt de asbestdeskundige hiervoor verplicht een adviesfiche op.

3.4 AFBAKENEN INSPECTIEGEBIED

3.4.1 Basisrichtlijnen inspectiegebied

Op basis van de eigendomsinformatie bepaalt de asbestdeskundige in samenspraak met de opdrachtgever één of meerdere inspectiegebieden. De richtlijnen hiervoor verschillen naargelang de aanleiding voor de opmaak van het asbestinventarisattest een overdracht is dan wel de generieke plicht.

Een asbestinventarisattest doet steeds uitspraak over één enkel inspectiegebied. Een inspectiegebied mag:

1) enkel constructies en niet-constructies van dezelfde eigenaar bevatten;
2) slechts één wooneenheid bevatten;
3) slechts aan de hand van één inspectielocatie bepaald worden in de databank;
4) geen constructies en niet-constructies bevatten die op niet-aangrenzende percelen liggen, waarbij het tussenliggende perceel van een andere eigenaar is (zoals beschreven in hoofdstuk 3.4.5).

De eigenaar kan verzoeken om het inspectiegebied facultatief op te splitsen in meerdere inspectiegebieden (en dus meerdere asbestinventarisattesten). De asbestdeskundige gaat samen met de opdrachtgever na via de opdrachtovereenkomst welke constructies en niet-constructies tot hetzelfde inspectiegebied horen.

Een wooneenheid kan nooit worden opgesplitst, behalve:

- bij een actualisatie van een asbestinventarisattest dat initieel werd opgesteld in het kader van een overdracht op plan (zie hoofdstuk 3.4.8.1);
- in bepaalde gevallen van een zorgwoning (zie hoofdstuk 3.4.2.2).

3.4.2 Wooneenheid

3.4.2.1 Eigenschappen van een wooneenheid

Een wooneenheid beschikt over de nodige woonvoorzieningen om autonoom te functioneren en heeft een eigen afsluitbare toegang vanaf de openbare weg, een erf of een gedeelde circulatieruimte. De minimale nodige woonvoorzieningen zijn:

- woonruimte (met slaapruimte);
- een eigen toilet;
- een eigen bad of douche;
- een eigen keuken of kitchenette.

3.4.2.2 Zorgwoning

Een wooneenheid met het statuut van een zorgwoning, behoeft geen apart asbestinventarisattest voor die delen die in functie staan van één zorgsituatie. Deze respectievelijke delen worden in deze situatie niet beschouwd als een aparte wooneenheid, volgens de definitie in hoofdstuk 3.4.2.1. Alle delen van de wooneenheid met het statuut van een zorgwoning, worden in deze situatie beschouwd als één wooneenheid.

Indien er sprake is van meer dan één zorgsituatie in een wooneenheid met het statuut van een zorgwoning, wordt er een apart asbestinventarisattest opgesteld (opsplitsing inspectiegebied):

- per deel met een apart statuut voor een zorgsituatie;
- voor het deel van de wooneenheid dat niet in functie staat van een zorgsituatie.

Deze regel is per deel uiteraard enkel van toepassing als het respectievelijke deel voldoet aan de definitie van een wooneenheid zoals beschreven in hoofdstuk 3.4.2.1. De delen die niet voldoen aan deze definitie worden opgenomen in een asbestinventarisattest van een deel dat wel voldoet aan de definitie.

Indien er in het inspectiegebied een wooneenheid met een statuut van zorgwoning aanwezig is, met één of meerdere zorgsituaties, verklaart de opdrachtgever deze situatie via de opdrachtovereenkomst. De opdrachtgever bezorgt de melding of omgevingsvergunning met betrekking tot het statuut als zorgwoning aan de asbestdeskundige. De asbestdeskundige beschrijft de aanwezigheid van deze situatie verplicht in een adviesfiche van elk asbestinventarisattest dat gerelateerd is aan deze situatie.

In de opdrachtovereenkomst verklaart de opdrachtgever op eer dat het statuut als zorgwoning nog steeds geldig is, indien van toepassing. Indien het statuut als zorgwoning niet meer van toepassing is volgens de opdrachtgever, mag de asbestdeskundige geen delen meer van de wooneenheid beschouwen als aparte delen met een zorgsituatie in het kader van een zorgwoning.

3.4.3 Het inspectiegebied op de GIS-kaart

Een inspectiegebied bestaat ruimtelijk uit constructies en niet-constructies die gelegen zijn op het perceel (of op aangrenzende percelen) waarop de TCR, die onderwerp uitmaakt van het asbestinventarisattest, zich bevindt. De asbestdeskundige duidt in de databank op de GIS-kaart (Geografisch Informatiesysteem) de constructies aan die deel uitmaken van het inspectiegebied.

Gebouwen zijn toegankelijke constructies. Gebouwen worden op de GIS-kaart van het inspectiegebied opgedeeld in hoofdgebouwen en bijgebouwen.

De GIS-kaart en de inspectielocatiegegevens in de databank zijn gebaseerd op het Grootschalig Referentiebestand (GRB). Indien van toepassing, tekent de asbestdeskundige nog de volgende constructies bij op de GIS-kaart als deze constructies niet op de GIS-kaart aanwezig zijn (zie hoofdstukken 3.4.3.1 en 6.7.2):

- toegankelijke constructies;

- asbestverdachte niet-toegankelijke constructies.

Indien een constructie meerdere inspectiegebieden of ook een openbare, technische TCR (zie hoofdstuk 3.1.3) bevat, duidt de asbestdeskundige in de databank 'gedeeltelijk gebouw' aan bij de selectie van het desbetreffende gebouw. Het is verboden om constructies bij te tekenen op al ingetekende constructies. De asbestdeskundige beschrijft en duidt in de databank ondubbelzinnig en leesbaar aan welke delen van het gebouw werden onderzocht. Hierbij houdt de asbestdeskundige rekening met de locatieconcepten zoals beschreven in hoofdstuk 3.4.6.

3.4.3.1 Afwijkingen met de realiteit

De GIS-kaart en de inspectielocatiegegevens in de databank kunnen afwijken van de realiteit. De asbestdeskundige gebruikt deze data als basis en laat deze zo goed als mogelijk overeenstemmen met de realiteit. Hij maakt hierbij maximaal gebruik van de mogelijkheden voorzien in de databank om de afwijkingen met de realiteit alsnog duidelijk te rapporteren. Hierbij houdt de asbestdeskundige minstens rekening met:

- een fysiek aanwezige wooneenheid is een wooneenheid (behalve in bepaalde gevallen van een zorgwoning – zie hoofdstuk 3.4.2.2), ongeacht of deze vergund is;
- de asbestdeskundige tekent constructies in het inspectiegebied bij als deze niet op de GIS-kaart staan, ongeacht of deze vergund zijn, zoals beschreven in hoofdstuk 3.4.3;
- de asbestdeskundige opteert voor de best mogelijke inspectielocatie, zoals beschreven in hoofdstuk 3.4.4, ook al stemt deze niet overeen met de realiteit.

De opdrachtovereenkomst tussen de opdrachtgever en de asbestdeskundige (zie hoofdstuk 3.3.1) beschrijft op een leesbare en ondubbelzinnige manier het te onderzoeken inspectiegebied, inclusief eventuele afwijkingen met de GIS-kaart.

3.4.4 Inspectielocatie

Het inspectiegebied moet naast ruimtelijk, ook alfanumeriek worden bepaald. Dit gebeurt via de inspectielocatie. Een inspectielocatie kan bestaan uit één van volgende mogelijkheden:

- postadres (gemeente, straat, huisnummer);
- postadres + busnummer;
- postadres + meerdere busnummers;
- een perceelnummer (+ optioneel liggingsadres).

Een asbestinventarisattest voor de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen kan worden opgesteld voor een deel van een gebouw, een volledig gebouw of meerdere gebouwen en bijhorende constructies en niet-constructies.

De inspectielocatie mag enkel bestaan uit een perceelnummer als het niet mogelijk is om ze eenduidig te bepalen met een postadres. Een liggingsadres situeert een perceel door de combinatie van straatnamen.

Er kunnen meerdere inspectielocaties gegroepeerd worden onder één hoofdinspectielocatie in de databank. De overige inspectielocaties voegt de asbestdeskundige toe als extra adresdetails in de databank.

3.4.5 Niet-aangrenzende percelen

Wanneer een eigendom bestaat uit constructies en/of niet-constructies op meerdere percelen en deze percelen zijn gescheiden door een perceel van een andere eigenaar, dan vormen de constructies en niet-constructies gelegen op de niet-aangrenzende percelen afzonderlijke elementen om na te gaan of er sprake is van elk een eigen inspectiegebied met bijhorende attesteringsplicht.

De aanwezigheid van een servitudeweg of erfdienstbaarheid is geen andere eigendom en dus geen aanleiding om inspectiegebieden op te delen.

3.4.6 Onderzoeksniveaus: gebruik van locatieconcepten

Als de asbestdeskundige een bepaald onderzoeksniveau beschrijft in de databank, gebruikt hij minstens consequent de volgende cascade van locatieconcepten, indien van toepassing:

- inspectiegebied;
- inspectielocatie;
- constructie of niet-constructie;
- gebouw;
- gebouweenheid;
- blok of vleugel;
- verdieping;
- lokaal;
- primaire drager;
- ruimtelijke precisie, waarbij de asbestdeskundige minstens:
    - de windstreek beschrijft;
    - in casu een toegepaste steekproef, de delen van de primaire drager beschrijft die effectief werden onderzocht zodat de steekproef representatief is voor de primaire drager;
    - de hoogte beschrijft vanaf een bepaald punt;
    - in casu de ruimte niet waarneembaar of niet vast te stellen is: de ruimte lokaliseert aan de hand van een nabijgelegen primaire drager;
- openingsgrootte
    - in casu een bestaande beschadiging of opening;
- laag.

3.4.7 Gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen

3.4.7.1 Opmaak aparte asbestinventarisattesten

Bij het verplicht of facultatief opsplitsen van een inspectiegebied, vormen de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen onderwerp van een afzonderlijk asbestinventarisattest.

Een apart asbestinventarisattest voor gemene delen is verplicht bij mede-eigendom.

Een apart asbestinventarisattest voor gemeenschappelijk gebruikte delen is verplicht bij opsplitsing van één eigendom in twee of meerdere inspectiegebieden.

Een geldig asbestinventarisattest gemene delen is evenwaardig aan een geldig asbestinventarisattest gemeenschappelijk gebruikte delen en vice versa, indien beide asbestinventarisattesten hetzelfde inspectiegebied beschrijven.

Indien niet is voldaan aan de voorwaarde van de geldigheid en/of het inspectiegebied, dient bij een actualisatie het juiste type asbestinventarisattest te worden opgemaakt.

3.4.7.1.1 Gemene muur

Voor een gemene muur of afscheiding, conform de definitie in het Burgerlijk Wetboek artikel 3.103, op of langs de grens van twee inspectiegebieden en in mede-eigendom moet geen apart asbestinventarisattest voor gemene delen worden opgesteld.

Deze gemene muur of afscheiding maakt deel uit van de asbestinventarisatie van elk betrokken inspectiegebied.

In afwijking van de standaard verplichtingen, vormen de waarneembare delen van deze gemene muur of afscheiding die niet vast te stellen zijn vanaf het eigen inspectiegebied en vanaf vrij toegankelijke openbare domeinen, geen onderzoeksbeperking. De asbestdeskundige dient deze delen dus niet te onderzoeken in het kader van de standaard verplichtingen.

Een eenzijdige verklaring die de asbestdeskundige ontvangt via de opdrachtgever, is geen geldig bewijsdocument om te bepalen of een gemene muur, op of langs de grens van twee inspectiegebieden, alsnog geen mede-eigendom betreft.

3.4.7.2 Inspectiegebied van gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen

3.4.7.2.1 Afbakenen delen

De basisakte, de statuten van het gebouw, het reglement van de mede-eigendom en/of eventueel bestaande asbestinventarisattesten, beschrijven de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen en de privédelen.

Indien de basisakte, de statuten van het gebouw, het reglement van de mede-eigendom en/of bestaande asbestinventarisattesten onvoldoende bewijs leveren over het eigenaarschap van bepaalde delen, dan wordt het eigenaarschap bepaald in samenspraak tussen de opdrachtgever en de asbestdeskundige (via de opdrachtovereenkomst). Indien de asbestdeskundige nog steeds onvoldoende uitsluitsel heeft, dan worden de desbetreffende delen waar twijfel over blijft bestaan, onderzocht in het kader van enerzijds het asbestinventarisattest gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen en anderzijds in het asbestinventarisattest van het respectievelijke privédeel.

De asbestdeskundige duidt in de databank ondubbelzinnig en leesbaar aan welke gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen of welke privédelen werden onderzocht. Hierbij houdt de asbestdeskundige rekening met de locatieconcepten zoals beschreven in hoofdstuk 3.4.6.

3.4.7.2.2 Standaard verplichtingen bij gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen

De asbestdeskundige onderzoekt in het kader van een asbestinventarisattest gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen, de ruimtes en materialen die horen bij en waarneembaar zijn vanaf deze respectievelijke delen, en waarneembaar zijn vanaf vrij toegankelijke openbare domeinen, conform de standaard verplichtingen.

Bij de opmaak van een asbestinventarisattest gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen, onderzoekt de asbestdeskundige ook conform de standaard verplichtingen, de waarneembare ruimtes en materialen die qua eigendom eigenlijk horen tot een privédeel, maar zich fysiek bevinden in het inspectiegebied van het gemene of gemeenschappelijk gebruikte deel.

Waarneembare ruimtes en materialen die horen bij gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen en die enkel vast te stellen zijn vanaf andere delen (fysiek in een ander inspectiegebied), beschouwt de asbestdeskundige als een middellangetermijnonderzoeksbeperking. Bij de opmaak van een asbestinventarisattest gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen, bezorgt de opdrachtgever informatie over

ruimtes en materialen van deze gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen die zich fysiek in privédelen bevinden, aan de asbestdeskundige. Deze eventuele informatie verwerkt de asbestdeskundige in één of meerdere beperkingsfiches.

Per uitzondering onderzoekt de asbestdeskundige deze respectievelijke niet vast te stellen ruimtes en materialen wel, conform de standaard verplichtingen, op expliciete vraag van de opdrachtgever in de opdrachtovereenkomst (beschrijving inspectiegebied). De asbestdeskundige beschouwt de situatie dan niet als een middellangetermijnonderzoeksbeperking, op voorwaarde dat de opdrachtgever toegang verleent tot deze respectievelijke ruimtes en materialen.

3.4.7.2.3 Standaard verplichtingen bij privédelen

De asbestdeskundige onderzoekt in het kader van een asbestinventarisattest van privédelen, de ruimtes en materialen die horen bij en waarneembaar zijn vanaf deze respectievelijke delen, en waarneembaar zijn vanaf vrij toegankelijke openbare domeinen, conform de standaard verplichtingen.

Bij de opmaak van een asbestinventarisattest van privédelen, onderzoekt de asbestdeskundige ook, conform de standaard verplichtingen, de waarneembare ruimtes en materialen die qua eigendom eigenlijk horen tot de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen, maar zich fysiek bevinden in het inspectiegebied van een privédeel.

Waarneembare ruimtes en materialen die horen bij een privédeel en die enkel vast te stellen zijn vanaf andere delen (fysiek in een ander inspectiegebied), beschouwt de asbestdeskundige als een middellangetermijnonderzoeksbeperking. Bij de opmaak van een asbestinventarisattest van privédelen, bezorgt de opdrachtgever informatie over ruimtes en materialen van deze privédelen die zich fysiek in gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen bevinden, aan de asbestdeskundige. Deze eventuele informatie verwerkt de asbestdeskundige in één of meerdere beperkingsfiches.

Per uitzondering onderzoekt de asbestdeskundige deze respectievelijke niet vast te stellen ruimtes en materialen wel, conform de standaard verplichtingen, op expliciete vraag van de opdrachtgever in de opdrachtovereenkomst (beschrijving inspectiegebied). De asbestdeskundige beschouwt de situatie dan niet als een middellangetermijnonderzoeksbeperking, op voorwaarde dat de opdrachtgever toegang verleent tot deze respectievelijke ruimtes en materialen.

Een weigering tot toegang tot een privédeel, vanaf een gemeen of gemeenschappelijk gebruikt deel, in het kader van de opmaak van een asbestinventarisattest voor dat respectievelijke privédeel, behandelt de asbestdeskundige zoals beschreven in hoofdstuk 4.4.4.3.

3.4.8 Aanleiding overdracht

Bij overdracht wordt het inspectiegebied van het asbestinventarisattest bepaald door het voorwerp van de overdracht conform het Materialendecreet artikel 33/14 §4, op voorwaarde dat voldaan is aan de basisrichtlijnen betreffende de afbakening van het inspectiegebied.

3.4.8.1 Overdracht op plan

In afwijking hiervan, is bij een overdracht op plan, tijdens de asbestinventarisatie, het voorwerp van de overdracht enkel aanwezig als beschrijving. De fysieke indeling van het voorwerp in het inspectiegebied is nog niet aanwezig.

De asbestdeskundige houdt tijdens de asbestinventarisatie geen rekening met de in het voorwerp van de overdracht beschreven nog niet aanwezige fysieke indeling van het inspectiegebied.

De asbestdeskundige stelt het type asbestinventarisattest op volgens de fysieke indeling van het inspectiegebied op het ogenblik van de asbestinventarisatie.

3.5 PLAATSBEZOEK

3.5.1 Initieel asbestinventarisattest

De asbestdeskundige is altijd verplicht minimaal één plaatsbezoek aan het volledige inspectiegebied ter plaatse uit te voeren voor de opmaak van een initieel asbestinventarisattest, conform de standaard verplichtingen.

3.5.2 Actualisatie asbestinventarisattest

3.5.2.1 Volledige inspectiegebied

De asbestdeskundige is in casu een actualisatie verplicht minimaal één plaatsbezoek aan het volledige inspectiegebied ter plaatse uit te voeren, wanneer:

- de geldigheidstermijn van het te actualiseren asbestinventarisattest verstreken is;
- er sprake is van een gewijzigd inspectiegebied ten opzichte van het te actualiseren asbestinventarisattest.

In casu er een asbestinventarisattest wordt geactualiseerd vanwege de aanwezigheid van een gewijzigd inspectiegebied, moet de asbestdeskundige het inspectiegebied van het te actualiseren asbestinventarisattest ruimtelijk gezien volledig onderzoeken en actualiseren.

Wanneer delen van het inspectiegebied, in vergelijking met het te actualiseren asbestinventarisattest, niet meer waarneembaar of niet meer vast te stellen zijn door een middellangetermijnsbeperking, dan mag de asbestdeskundige de inspectiefiches die gerelateerd zijn aan deze delen, niet archiveren. Voor deze inspectiefiches, die de asbestdeskundige overneemt, is hij niet verantwoordelijk wat betreft de juistheid van de overgenomen gegevens, wanneer een andere asbestdeskundige de over te nemen gegevens heeft opgesteld. Wanneer deze regel van toepassing is, verduidelijkt de asbestdeskundige, tekstueel en visueel, de respectievelijke situatie en reden waarom hij niet mag archiveren.

Een uitzondering hierop vormen de situaties zoals beschreven in hoofdstukken 3.5.2.3 en 3.5.2.3.1. Als de asbestdeskundige geen plaatsbezoek meer nodig acht aan de delen van het inspectiegebied waarin een situatie zoals beschreven in de zonet vermelde hoofdstukken van toepassing is, mag de asbestdeskundige de aan deze delen gerelateerde inspectiefiches wel archiveren, ook al zijn deze delen niet meer waarneembaar of niet meer vast te stellen.

3.5.2.2 Deel van het inspectiegebied

Voor de volgende vormen van actualisatie is op zijn minst een plaatsbezoek verplicht aan het desbetreffende materiaal of segment:

- Materiaal: actualisatie in het kader van een gewijzigde toestand, met name Vlarema artikel 5.4.15, lid 3, 1°;
- Segment: het deel van het inspectiegebied dat onderhevig is aan aanvullend onderzoek (zie hoofdstuk 4.7).

De asbestdeskundige besluit op eigen verantwoordelijkheid of er daarnaast ook nog een plaatsbezoek nodig is aan het volledige inspectiegebied of aan bepaalde delen. De asbestdeskundige is verantwoordelijk voor het volledig nieuw afgeleverde asbestinventarisattest na actualisatie.

Wanneer de asbestdeskundige een plaatsbezoek nodig acht, maar delen van het inspectiegebied zijn niet meer waarneembaar of niet meer vast te stellen door een middellangetermijnsbeperking, in vergelijking met het te actualiseren asbestinventarisattest, dan mag de asbestdeskundige de inspectiefiches die gerelateerd zijn aan deze delen, niet archiveren. Voor deze inspectiefiches, die de asbestdeskundige overneemt, is hij niet verantwoordelijk wat betreft de juistheid van de overgenomen gegevens, wanneer een andere asbestdeskundige de over te nemen gegevens heeft opgesteld. Wanneer deze regel van toepassing is, verduidelijkt de asbestdeskundige, tekstueel en visueel, de respectievelijke situatie en reden waarom hij niet mag archiveren.

3.5.2.3 Plaatsbezoek niet verplicht

Bij aanwezigheid van één of meerdere bewijsdocumenten, is een plaatsbezoek niet verplicht in casu een actualisatie bij:

- gewijzigde toestand zoals beschreven in Vlarema artikel 5.4.15, lid 3, 2° en 5.4.15, lid 3, 3°;
- gewijzigde parameters, andere dan deze beschreven in Vlarema artikel 5.4.15, lid 3, met uitzondering van een gewijzigd inspectiegebied;
- het corrigeren van een non-conformiteit in het asbestinventarisattest tenzij de non-conformiteit samenvalt met een situatie zoals beschreven in hoofdstukken 3.5.1. en/of 3.5.2.1 en/of 3.5.2.2: de asbestdeskundige voert in dergelijk geval wel een plaatsbezoek uit volgens de richtlijnen uit de respectievelijke hoofdstukken;
- het ontvangen van een asbestinventaris die niet werd opgesteld in het kader van voorliggend inspectieprotocol, maar wel in het kader van een raamcontract met OVAM, indien de gegevens van deze asbestinventaris stroken met de richtlijnen van het inspectieprotocol.

De asbestdeskundige besluit op eigen verantwoordelijkheid of er daarnaast ook nog een plaatsbezoek nodig is aan het volledige inspectiegebied of aan bepaalde delen. De asbestdeskundige is verantwoordelijk voor het volledig nieuw afgeleverde asbestinventarisattest na actualisatie.

Wanneer de asbestdeskundige een plaatsbezoek nodig acht, maar delen van het inspectiegebied zijn niet meer waarneembaar of niet meer vast te stellen door een middellangetermijnsbeperking, in vergelijking met het te actualiseren asbestinventarisattest, dan mag de asbestdeskundige de inspectiefiches die gerelateerd zijn aan deze delen, niet archiveren. Voor deze inspectiefiches, die de asbestdeskundige overneemt, is hij niet verantwoordelijk wat betreft de juistheid van de overgenomen gegevens, wanneer een andere asbestdeskundige de over te nemen gegevens heeft opgesteld. Wanneer deze regel van toepassing is, verduidelijkt de asbestdeskundige, tekstueel en visueel, de respectievelijke situatie en reden waarom hij niet mag archiveren.

3.5.2.3.1 Verwijdering van asbest

Indien de actualisatie meer specifiek de verwijdering van asbesthoudend materiaal of een asbesthoudende afvalstof betreft, mag de asbestdeskundige enkel op volgende voorwaarden de respectievelijke inspectiefiche in de databank archiveren.

Voor de archivering van de inspectiefiche in het kader van asbestverwijdering, is een plaatsbezoek niet verplicht, op voorwaarde dat de asbestdeskundige voldoende kan oordelen op basis van beeldmateriaal als bewijsdocument, dat het asbest volledig werd verwijderd (inclusief resten).

De asbestdeskundige laadt bijkomend volgende bewijsdocumenten op in de databank:

- een kopie van de melding van de asbestverwijderingswerken aan Toezicht Welzijn op het Werk (TWW);
- de eindfactuur van de asbestverwijderaar.

Indien deze bewijsdocumenten (melding en eindfactuur) niet beschikbaar worden gesteld aan de asbestdeskundige, meldt de asbestdeskundige deze onbeschikbaarheid in de databank.

Indien er geen beeldmateriaal als bewijsdocument ter beschikking is, geldt de beschikbaarheid van de kopie van de melding aan TWW en de eindfactuur als voorwaarde om geen plaatsbezoek te moeten uitvoeren.

Deze richtlijnen gelden bij elke verwijderingstechniek. Deze richtlijnen zijn van toepassing in een situatie waarbij de initiële ruimte van het vastgestelde asbest zowel nog steeds vast te stellen is, als zowel niet meer waarneembaar of vast te stellen is op het ogenblik van de actualisatie.

Wanneer de asbestdeskundige een plaatsbezoek nodig acht, maar delen van het inspectiegebied zijn niet meer waarneembaar of niet meer vast te stellen door een middellangetermijnsbeperking, in vergelijking met het te actualiseren asbestinventarisattest, dan mag de asbestdeskundige de inspectiefiches die gerelateerd zijn aan deze delen, niet archiveren. Voor deze inspectiefiches, die de asbestdeskundige overneemt, is hij niet verantwoordelijk wat betreft de juistheid van de overgenomen gegevens, wanneer een andere asbestdeskundige de over te nemen gegevens heeft opgesteld. Wanneer deze regel van toepassing is, verduidelijkt de asbestdeskundige, tekstueel en visueel, de respectievelijke situatie en reden waarom hij niet mag archiveren.

Indien de opdrachtgever verklaart dat een asbesthoudend materiaal zoals vermeld in het te actualiseren asbestinventarisattest niet verwijderd werd, en de ruimte waarin het materiaal zich bevindt niet waarneembaar of niet vast te stellen is tijdens de actualisatie, dan mag de asbestdeskundige de desbetreffende inspectiefiche niet archiveren. Voor deze inspectiefiches, die de asbestdeskundige overneemt, is hij niet verantwoordelijk wat betreft de juistheid van de overgenomen gegevens, wanneer een andere asbestdeskundige de over te nemen gegevens heeft opgesteld. Wanneer deze regel van toepassing is, verduidelijkt de asbestdeskundige, tekstueel en visueel, de respectievelijke situatie en reden waarom hij niet mag archiveren.

4 ONDERZOEKSMETHODE

4.1 STANDAARD VERPLICHTINGEN

De asbestdeskundige is bij het opstellen van een asbestinventaris in het kader van een asbestinventarisattest onderhevig aan enerzijds een resultaatsverbintenis en anderzijds een middelenverbintenis of inspanningsverbintenis. Beiden vormen ze de standaard verplichtingen.

Er zijn twee resultaatsverbintenissen:

- de ingave van alle noodzakelijke gegevens in de databank zodat de OVAM op basis hiervan een geldig asbestinventarisattest kan afleveren;
- de identificatie van materialen die de asbestdeskundige selecteerde als inspecteerbaar.

De middelenverbintenis of inspanningsverbintenis houdt in dat de asbestdeskundige de minimale in het inspectieprotocol beschreven verplichte handelingen (inspanningen) in het kader van de asbestinventarisatie moet volgen, met het oog op het afleveren van een geldig asbestinventarisattest, conform de samen met de opdrachtgever ondertekende opdrachtovereenkomst.

Op vraag van de opdrachtgever, kan de asbestdeskundige verder gaan dan de standaard verplichtingen. Het inspectieprotocol heeft het in dat geval over 'aanvullend onderzoek' (zie hoofdstuk 4.7).

4.2 VERPLICHT VOORONDERZOEK

Het moment van ondertekening van de opdrachtovereenkomst legt vast wat het opdrachtmandaat van de asbestdeskundige is, wat het inspectiegebied is en wat de ter beschikking gestelde eigendomsinformatie is.

In het vooronderzoek analyseert de asbestdeskundige alle aangereikte eigendomsinformatie in functie van een correcte uitvoering van de asbestinventarisatie.

4.3 NIET-DESTRUCTIEF ONDERZOEK

Om een asbestinventarisattest te bekomen, volstaat een standaard niet-destructief onderzoek van het inspectiegebied.

Bij een niet-destructief onderzoek worden waarneembare ruimtes en materialen onderzocht. Indien nodig worden vast te stellen en fysiek bereikbare materialen bemonsterd.

Schade die inherent is aan monsternames, valt onder de noemer van niet-destructief onderzoek, zolang deze schade geen risico's met zich kan meebrengen bij het verdere normale gebruik van het gebouw en zolang het monsternamepunt veilig kan worden achtergelaten.

4.4 ONDERZOEKSBEPERKINGEN

Onderzoeksbeperkingen worden verplicht gerapporteerd in een beperkingsfiche.

4.4.1 Niet vast te stellen

Waarneembare ruimtes of materialen die de asbestdeskundige omwille van een onveiligheid of ontoegankelijkheid niet kan vaststellen conform de standaard verplichtingen, rapporteert de asbestdeskundige als een onderzoeksbeperking.

Het niet-destructief onderzoek wordt enerzijds gevoerd vanaf het inspectiegebied en anderzijds vanaf vrij toegankelijke openbare domeinen, conform de standaard verplichtingen. Waarneembare ruimtes of materialen die enkel vast te stellen zijn vanaf overige locaties, vormen een onderzoeksbeperking, met uitzondering van gemene muren (zie hoofdstuk 3.4.7.1.1).

4.4.2 Niet-inspecteerbaar

Vast te stellen asbestverdachte materialen die na identificatie niet-asbesthoudend blijken te zijn (waardoor risico-evaluatie niet nodig is) worden altijd opgenomen in een bronfiche.

Vast te stellen asbestverdachte materialen waarvan identificatie mogelijk is, maar de risico-evaluatie niet, rapporteert de asbestdeskundige als een onderzoeksbeperking in een beperkingsfiche.

In uitzondering hierop worden de volgende asbestverdachte vezelcementen buitenschiltoepassingen altijd opgenomen in een bronfiche, zelfs indien de risico-evaluatie niet (voldoende) kan plaatsvinden. De asbestdeskundige vult in dergelijk geval de risico-evaluatie in de databank naar best vermogen in. Het gaat om:

- dak- en gevelbedekking
    - lei, shingle
    - plaat
    - golfplaat
    - nok, windveer, boeiboord;
- dakgoot;
- rookgaskanaal;
- schouwhoed, ventilatiekap (anti-windval);
- hemelwaterafvoerkanaal.

4.4.3 Tijdelijke of permanente onderzoeksbeperking

Een onderzoeksbeperking kan tijdelijk of permanent van aard zijn.

Een permanente onderzoeksbeperking is structureel. Ruimtes met een hoogte lager dan 1,50 m vormen een permanente onderzoeksbeperking. Het opheffen van een permanente onderzoeksbeperking vergt een bouwkundige ingreep of is niet te verhelpen binnen het normale gebruik van het gebouw of de normale beheers- en onderhoudscycli of een vergelijkbare stilstand bij industriële installaties.

Een tijdelijke onderzoeksbeperking is niet structureel en is gelinkt aan een tijdelijke situatie en kan dus door of in opdracht van de eigenaar verholpen worden. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- kortetermijnonderzoeksbeperking:
    - te verhelpen binnen een redelijke termijn;
    - proportioneel ten opzichte van de aard van de beperking: opheffing van de beperking is technisch haalbaar en uitvoerbaar tegen een redelijke kostprijs;
- middellangetermijnonderzoeksbeperking: alle andere onderzoeksbeperkingen die niet permanent en niet kortetermijn zijn.

De asbestdeskundige bepaalt, in overleg met de eigenaar en afhankelijk van de situatie, of het een korte- of middellangetermijnonderzoeksbeperking betreft en motiveert dit voldoende in de databank. Een eenzijdige verklaring die de asbestdeskundige ontvangt via de opdrachtgever, is niet voldoende als motivatie.

Volgende situaties kunnen worden beschouwd als een tijdelijke onderzoeksbeperking:

- een situatie waarbij de asbestdeskundige terecht beargumenteert dat de uitvoering van de opdracht niet overeenstemt met de bepalingen opgenomen in de Welzijnswet;

- slotvaste toegangspoort, -deur of –luik;
- materiaal in opslag;
- overwoekerende vegetatie;
- ruimtes die zich hoger bevinden dan 3,50 m, te rekenen vanaf een vaste ondergrond.

De asbestdeskundige kiest in de databank bij de beperkingsfiche tussen een tijdelijke of een permanente onderzoeksbeperking. Onder 'tijdelijke' wordt begrepen: de tijdelijke onderzoeksbeperkingen met middellangetermijnkarakter. Indien er kortetermijnonderzoeksbeperkingen zijn, mag de asbestdeskundige de asbestinventaris in de databank niet finaliseren vooraleer de eigenaar de kortetermijnonderzoeksbeperking heeft opgelost en de deskundige de betrokken ruimtes of materialen heeft kunnen onderzoeken.

Een asbestdeskundige die geen werknemer is, kan zich, net zoals een werknemer, ook beroepen op de bepalingen in de Welzijnswet om een onderzoeksbeperking in te roepen.

4.4.4 Geen geldige onderzoeksbeperkingen

4.4.4.1 Hoogte en veiligheid

Ruimtes, materialen en platformen die zich op een hoogte ≤ 3,50 m bevinden vanaf een vaste ondergrond, zijn binnen de standaard verplichtingen fysiek bereikbaar, waarbij het niet kunnen aanraken, bemonsteren, betreden of opheffen van deze elementen in se geen geldige onderzoeksbeperkingen betreffen.

Persoonlijke fobieën en allergieën van de asbestdeskundige vormen nooit een geldige onderzoeksbeperking.

Het betreden van een potentieel asbestgecontamineerde ruimte of het nemen van een monster van asbestverdacht materiaal zijn veiligheidsrisico's inherent aan de inspectie en vallen binnen de standaard verplichtingen. De asbestdeskundige maakt gebruik van de basisuitrusting tijdens de asbestinventarisatie (zie hoofdstuk 4.5), schat de veiligheidsrisico's in en toetst deze af aan de Welzijnswet. De asbestdeskundige motiveert in de databank waarom in bepaalde gevallen het veiligheidsrisico te groot is, indien van toepassing.

4.4.4.2 Weigering monstername

Een weigering van de opdrachtgever om een monster te nemen, is geen geldige onderzoeksbeperking. Indien de asbestdeskundige het materiaal als asbestverdacht beschouwt en een monster moet nemen om het als niet-asbesthoudend te kunnen identificeren, dan blijft het (indien geen monstername mag of kan) materiaal gewoon asbest(verdacht) en kan het niet niet-asbesthoudend verklaard worden.

4.4.4.3 Weigering toegang

Een weigering tot toegang tot (een deel van) het inspectiegebied, is geen geldige onderzoeksbeperking, noch bij de opmaak van een initieel asbestinventarisattest, noch bij de actualisatie van een bestaand asbestinventarisattest (zie hoofdstuk 3.5).

Een uitzondering hierop vormt een situatie waarin de asbestdeskundige, conform de huidige wetgeving betreffende het verlenen van toegang tot een eigendom in een bepaald geval, de nodige en beschikbare maatregelen heeft getroffen om alsnog toegang te kunnen bekomen, maar de toegang uiteindelijk niet kreeg. De asbestdeskundige stelt in dergelijk geval een beperkingsfiche op met een middellangetermijnsbeperking. Hij

beschrijft in de beperkingsfiche de nodige en beschikbare maatregelen die hij heeft getroffen.

De asbestdeskundige onderzoekt daarnaast wel nog de delen van het inspectiegebied die niet begrepen zijn in de onderzoeksbeperking, conform de standaard verplichtingen.

4.4.4.4 Bekwaamheid en bevoegdheid

Het niet bekwaam en het niet bevoegd zijn van de asbestdeskundige om een (deel van het) inspectiegebied te onderzoeken binnen de standaard verplichtingen, is geen geldige onderzoeksbeperking.

Een uitzondering hierop vormen waarneembare onderdelen en ruimtes die horen bij de liftinfrastructuur. Indien de asbestdeskundige deze zaken enkel kan vaststellen door acties van een extern bekwaam en bevoegd persoon, maar deze persoon kan geen toegang verlenen binnen een redelijke termijn, dan moet de asbestdeskundige een beperkingsfiche met middellangetermijnsbeperking opstellen met betrekking tot deze niet vast te stellen onderdelen en ruimtes.

In de beperkingsfiche motiveert de asbestdeskundige waarom een externe bekwame en bevoegde persoon binnen een redelijke termijn geen toegang kon verlenen tot de respectievelijke onderdelen en ruimtes. Daarnaast laadt de asbestdeskundige in de databank verplicht een bestaande asbestinventaris op, die niet opgemaakt werd in het kader van een asbestinventarisattest en waarin de respectievelijke onderdelen en ruimtes worden beschreven. Deze bestaande asbestinventaris is minstens een ontvankelijk document.

4.5 BASISUITRUSTING

De asbestdeskundige is tijdens het plaatsbezoek voorzien van de geschikte basisuitrusting om aan zijn standaard verplichtingen te kunnen voldoen. Het ontbreken of niet functioneren ervan is geen geldige onderzoeksbeperking.

De asbestdeskundige is verantwoordelijk voor het kiezen van de juiste elementen uit zijn basisuitrusting in een bepaalde situatie.

De asbestdeskundige houdt voor zijn basisuitrusting minstens rekening met de volgende elementen:

- persoonlijke beschermingsmiddelen;
- gereedschap om het inspectiegebied niet-destructief te onderzoeken
    - waaronder verlichting met minstens 250 lumen;
- gereedschap voor monstername;
- reinigingsmateriaal en materiaal voor zorgvuldige afvalafvoer;
- eigendomsinformatie en opdrachtovereenkomst.

4.6 COMMUNICATIE

De asbestdeskundige communiceert duidelijk met de opdrachtgever over minstens volgende elementen vóór en/of tijdens en/of na het plaatsbezoek:

- het belang en de betekenis van de verschillende onderdelen van de opdrachtovereenkomst;
- de betekenis en de praktische uitvoering van niet-destructief onderzoek;
- de betekenis van de aangetroffen onderzoeksbeperkingen;

- de reden waarom geen monsters werden genomen van minstens de asbestverdachte materialen beschreven in hoofdstuk 5.3.8;
- de reden waarom hij aangeleverde documenten aangaande het inspectiegebied of ontvankelijke documenten niet als een bewijsdocument beschouwt;
- indien gevraagd door de opdrachtgever: het Vlaamse asbestafbouwbeleid en/of de rol van het asbestinventarisattest.

4.7 AANVULLEND ONDERZOEK

4.7.1 Methodologie

De opdrachtgever kan opdracht geven aan de asbestdeskundige in de opdrachtovereenkomst om verder te gaan dan de standaard verplichtingen, opgenomen in het inspectieprotocol, voor een bepaald segment van of voor het volledige inspectiegebied.

De opdrachtovereenkomst voor aanvullend onderzoek (zie hoofdstuk 3.3.1.1) beschrijft specifiek en ondubbelzinnig hoe, waar en tot welk niveau het aanvullend onderzoek moet gebeuren. Hierbij worden de locatieconcepten zoals beschreven in hoofdstuk 3.4.6 gehanteerd.

Tijdens het aanvullend onderzoek past de asbestdeskundige als basisprincipe nog steeds de standaard verplichtingen toe.

Volgende elementen in het kader van aanvullend onderzoek vallen niet onder de standaard verplichtingen en worden uitgevoerd volgens de bepalingen opgenomen in de opdrachtovereenkomst voor aanvullend onderzoek:

- voldoende verregaand en precies uitvoeren van de in de opdrachtovereenkomst overeengekomen aanvullende onderzoekshandelingen;
- het (correct) rapporteren van een restrictie, i.e. een beperking waardoor de asbestdeskundige de in de opdrachtovereenkomst overeengekomen aanvullende onderzoekshandelingen niet (volledig) kan uitvoeren;
- het (correct) rapporteren van de uitgevoerde aanvullende onderzoekshandelingen aan de hand van de locatieconcepten zoals beschreven in hoofdstuk 3.4.6;
- het rapporteren van aangetroffen niet-asbestverdachte materialen tijdens het aanvullend onderzoek, met uitzondering van die materialen beschreven in hoofdstuk 5.2.6.

4.7.2 Invoer in de databank

Voor de rapportage van de standaard verplichtingen in de databank, volgt de asbestdeskundige de verplichtingen zoals beschreven in voorliggend inspectieprotocol.

De elementen van het aanvullend onderzoek die niet vallen onder de standaard verplichtingen, rapporteert de asbestdeskundige in een door de OVAM beschikbaar gesteld sjabloon. De asbestdeskundige gebruikt de meest recente versie van het sjabloon. Het ingevulde sjabloon wordt opgeladen in de databank.

De ingave van roerende goederen in de databank wordt beschreven in hoofdstuk 5.2.1.4.

5 OMGAAN MET MATERIALEN

5.1 ASBESTVERDACHT

'Asbestverdacht' wordt beschouwd als 'asbesthoudend' zoals bepaald in artikel 3.5/1b van het Materialendecreet.

5.1.1 Niet-asbestverdacht

Verschillende materialen kunnen auditief en/of visueel en op basis van expertise (eventueel in combinatie met bewijsdocumenten) beschouwd worden als niet-asbestverdacht. Omwille van zijn expertise, geeft zijn resultaatsverbintenis de asbestdeskundige alsnog geen vrijgeleide om, relatief gezien, enerzijds onnodig veel monsters te nemen of anderzijds te weinig of geen monsters te nemen van materialen.

Een materiaal kan beschouwd worden als niet-asbestverdacht materiaal als deze beoordeling met zekerheid mogelijk is op basis van:

- vaststelling en expertise;
- bewijsdocumenten + bevestiging door vaststelling en expertise.

Een eenzijdige verklaring die de asbestdeskundige ontvangt via de opdrachtgever, is geen geldig bewijsdocument om een materiaal te beschouwen als niet-asbestverdacht.

Materialen geproduceerd na 2000 beschouwt de asbestdeskundige als niet-asbestverdacht.

Indien de asbestdeskundige het productiejaar van een materiaal gebruikt om het als niet-asbestverdacht te beschouwen, dan oordeelt hij op eigen verantwoordelijkheid of een bepaalde vermelde datum op een bewijsdocument of op het vastgestelde materiaal het productiejaar vertegenwoordigt.

Indien de asbestdeskundige het productiejaar verneemt in een bewijsdocument, ontslaat dit feit de asbestdeskundige niet om alsnog het waarneembare materiaal (of de waarneembare ruimte waarin het zich bevindt) te onderzoeken.

Indien er bij het vaststellen van het effectieve materiaal twijfel is bij de asbestdeskundige over het productiejaar of de correctheid van het bewijsdocument, kan de asbestdeskundige het materiaal toch als asbestverdacht beschouwen.

5.1.2 Identificatie

Monstername inclusief laboanalyse door een asbestlabo is het enige middel om asbestverdachte materialen als niet-asbesthoudend te identificeren.

Identificatie van een materiaal kan enkel via:

- vaststelling en expertise (identificatie enkel als asbesthoudend);
- bewijsdocumenten + bevestiging via vaststelling en expertise (identificatie enkel als asbesthoudend, met uitzondering van bestaande laboanalyse);
- laboanalyse door asbestlabo (identificatie ofwel als asbesthoudend ofwel als niet-asbesthoudend).

De asbestdeskundige kan een bestaande laboanalyse van een asbestlabo hanteren om een asbestverdacht materiaal te identificeren als asbesthoudend of niet-asbesthoudend. Indien de asbestdeskundige een bestaande laboanalyse gebruikt om een asbestverdacht

materiaal te identificeren, beschouwt hij dit echter als een bewijsdocument in de databank.

Een eenzijdige verklaring die de asbestdeskundige ontvangt via de opdrachtgever, is geen geldig bewijsdocument om een asbestverdacht materiaal te identificeren.

5.2 TE INSPECTEREN MATERIALEN

Als uitgangspunt zijn de te inspecteren materialen alle asbestverdachte materialen in het inspectiegebied ongeacht of ze waarneembaar zijn, vast te stellen zijn en/of inspecteerbaar zijn. De omstandigheden ter plaatse tijdens de asbestinventarisatie bepalen of de te inspecteren materialen effectief inspecteerbaar zijn of niet. We maken daarom een onderscheid tussen inspecteerbare en niet-inspecteerbare materialen.

5.2.1 Inspecteerbare materialen

5.2.1.1 Algemeen

Inspecteerbare materialen (en bepaalde materialen beschreven in hoofdstukken 4.4.2 en 5.2.6.1) worden opgenomen in een bronfiche.

5.2.1.2 Afvalstoffen

Afvalstoffen en roerende goederen zijn een subcategorie van niet-constructies, aanwezig in het inspectiegebied. Kan de asbestdeskundige niet beoordelen of het om een asbestverdachte afvalstof of roerend goed gaat, dan beschouwt hij het als een asbestverdacht roerend goed.

Waarneembare asbestverdachte afvalstoffen rapporteert een asbestdeskundige in een afvalfiche wanneer hij ze kan vaststellen en wanneer hij de categorie van gebondenheid kan beoordelen. Indien vaststelling en/of beoordeling van de categorie van gebondenheid niet mogelijk is, neemt hij ze op in een beperkingsfiche, met uitzondering van een afdruipzone.

5.2.1.3 Afdruipzone

De asbestdeskundige rapporteert de vaststelling van een afdruipzone in een afdruipzonefiche in het geval dat hemelwater van een asbestcementen dak- en/of gevelbekleding afdruipt op een onderliggende bodemlaag, al dan niet puin- of afvalhoudend en bestaande uit minimaal 25 vol% grond.

De asbestcementen dak- of gevelbekledingen in vezelcement die aanleiding kunnen geven tot een afdruipzone, zijn:

- lei, shingle;
- plaat;
- golfplaat;
- nok, windveer, boeiboord.

Andere asbestcementen materialen in de buitenschil geven geen aanleiding tot de rapportering van een afdruipzone, zoals geëmailleerde platen (waaronder minstens platen type 'Glasal'), dekstenen en platen die geen gevelbekleding, maar eerder structurele wanddelen zijn (zoals holle blokken of kanaalplaten).

In de bronfiche van de asbestcementen dak- of gevelbekleding duidt de asbestdeskundige de juiste adviesmaatregelen aan inzake het gebruik van het afspoelende hemelwater en het reinigen van het slib/sediment.

Meegespoelde resten van een asbestcementen dak- en/of gevelbekleding kunnen achterblijven en accumuleren in het slib/sediment van (horizontale) afvoerkanalen en reservoirs. Indien de asbestdeskundige dit slib/sediment of resten kan vaststellen, rapporteert hij dit via een afvalfiche. Waarneembare, maar niet vast te stellen of niet-inspecteerbare resten of slib/sediment, rapporteert de asbestdeskundige in een beperkingsfiche.

Indien de bron zich ruimtelijk in of over het inspectiegebied van de afdruipzone, van de resten of van het slib/sediment bevindt, dan valt de bron onder de standaard verplichtingen van de asbestdeskundige.

Indien de bron zich ruimtelijk niet bevindt in of over, maar wel aan een niet-gemeen dak of aan een niet-gemene muur, op of langs de grens van het inspectiegebied van de afdruipzone, van de resten of van het slib/sediment, dan valt de bron niet onder de standaard verplichtingen van de asbestdeskundige.

5.2.1.4 Roerende goederen

Het onderzoeken van roerende goederen is geen standaard verplichting. Enkel indien de opdrachtgever expliciet roerende goederen laat onderzoeken door aanvullend onderzoek (zie hoofdstuk 4.7), neemt de asbestdeskundige asbestverdachte roerende goederen op in een roerendgoedfiche, indien ze inspecteerbaar zijn. Indien de opdrachtgever dit niet expliciet vraagt via aanvullend onderzoek, mag de asbestdeskundige alsnog roerende goederen optioneel beschrijven in een adviesfiche.

5.2.2 Niet-inspecteerbare materialen

Niet-inspecteerbare materialen zijn vast te stellen asbestverdachte materialen waarvan wel identificatie maar geen risico-evaluatie mogelijk is. De asbestdeskundige neemt niet-inspecteerbare materialen op in een beperkingsfiche, met uitzondering van die materialen beschreven in hoofdstuk 4.4.2.

5.2.3 Niet vast te stellen materialen

De asbestdeskundige gebruikt verplicht een beperkingsfiche en optioneel een extra adviesfiche in de databank voor waarneembare materialen of ruimtes die niet vast te stellen zijn.

5.2.4 Niet-waarneembare en niet-asbestverdachte materialen

De asbestdeskundige gebruikt optioneel een adviesfiche:

- bij het willen beschrijven van niet-asbestverdachte materialen, met uitzondering van bepaalde materialen (zie hoofdstuk 5.2.6);
- bij het willen beschrijven van niet-waarneembare asbestverdachte materialen, met uitzondering van bepaalde materialen (zie hoofdstuk 3.3.4);
- bij het willen beschrijven van aan de asbestinventaris gerelateerde zaken, waarvoor geen ingave in de databank verplicht is.

5.2.5 Niet te inspecteren constructies

Toegankelijke en niet-toegankelijke constructies of een blok/vleugel, verdieping of lokaal van een toegankelijke constructie die volledig gebouwd zijn na 2000, en zich in het inspectiegebied van de TCR bevinden, worden uitgesloten van verdere inspectie. Deze toegankelijke, niet-toegankelijke constructies of een blok/vleugel, verdieping of lokaal van een toegankelijke constructie worden dan opgenomen in een uitsluitingsfiche.

Een eenzijdige verklaring die de asbestdeskundige ontvangt via de opdrachtgever, is geen geldig bewijsdocument om te bepalen of dergelijke uitsluiting mogelijk is.

5.2.6 Verplicht te beschrijven niet-asbestverdachte materialen

Niet-asbestverdachte materialen komen optioneel terecht in een adviesfiche. De materialen beschreven in dit hoofdstuk vormen hierop een uitzondering.

5.2.6.1 Vezelcementmaterialen

Vezelcementmaterialen geproduceerd na 2000 worden als niet-asbestverdacht beschouwd. De asbestdeskundige dient het productiejaar ofwel vast te stellen in een bewijsdocument, ofwel op het respectievelijke materiaal zelf. Hoewel niet-asbestverdacht, worden deze materialen toch verplicht opgenomen in een bronfiche (indien de asbestdeskundige het materiaal ook effectief vaststelt) als niet-asbesthoudend op basis van 'vaststelling en expertise', eventueel in combinatie met een bewijsdocument. Indien de asbestdeskundige het productiejaar vaststelt in een bewijsdocument, ontslaat dit feit de asbestdeskundige niet om alsnog het waarneembare materiaal (of de waarneembare ruimte waarin het zich bevindt) te onderzoeken.

De asbestdeskundige oordeelt op eigen verantwoordelijkheid of een bepaalde vermelde datum op een bewijsdocument of op het vastgestelde materiaal het productiejaar vertegenwoordigt.

Indien er bij het vaststellen van het effectieve vezelcementmateriaal twijfel is bij de asbestdeskundige over het productiejaar of de correctheid van het bewijsdocument, kan de asbestdeskundige het materiaal toch als asbestverdacht beschouwen.

5.2.6.2 Overige, specifieke materialen

De asbestdeskundige geeft in de databank verplicht toelichting over onderstaande opgesomde materialen en situaties in het inspectiegebied, aan de hand van een adviesfiche. Indien het niet-asbestverdachte vezelcement betreft, maakt de asbestdeskundige voor het respectievelijke materiaal of situatie een bronfiche op, conform hoofdstuk 5.2.6.1. Een adviesfiche is dan niet meer verplicht voor dat respectievelijke materiaal of situatie.

- vastgestelde niet-asbestverdachte en/of niet-vastgestelde dichtingslagen aan schrijnwerk;
- vastgesteld niet-asbestverdacht en/of niet-vastgesteld pleisterwerk;
- vastgestelde niet-asbestverdachte en/of niet-vastgestelde materialen aan onderdelen van een centrale verwarming, met name:
    - leidingisolatie;
    - stookketel;
- vastgestelde niet-asbestverdachte bitumen, rubber of gelijkaardig als dakbedekking;
- vastgestelde niet-asbestverdachte materialen onder dakpannen
    - als de asbestdeskundige asbestverdachte materialen of niet-asbestverdachte vezelcementmaterialen vaststelt onder de dakpannen van eenzelfde dak, dan is geen adviesfiche meer verplicht voor de dakpannen van dit respectievelijke dak;
- vastgestelde niet-asbestverdachte materialen aan binnen- en buitenzijde van rookgaskanalen
    - als de asbestdeskundige asbestverdachte materialen of niet-asbestverdachte vezelcementmaterialen vaststelt aan de binnenzijde of de

buitenzijde van hetzelfde rookgaskanaal, dan is geen adviesfiche meer verplicht voor dit respectievelijke rookgaskanaal;

- vastgestelde niet-asbestverdachte materialen aan niet-toegankelijke constructies;
  - als de asbestdeskundige asbestverdachte materialen of niet-asbestverdachte vezelcementmaterialen vaststelt aan dezelfde niet-toegankelijke constructie, dan is geen adviesfiche meer verplicht voor deze respectievelijke toegankelijke constructie;
- vastgestelde natuurleien;
- vastgestelde niet-asbestverdachte materialen aan of in onderdelen en ruimtes die horen bij de liftinfrastructuur.

5.3 MONSTERNAME

5.3.1 Basisprincipes

In het kader van het niet-destructief onderzoek, kan de asbestdeskundige opteren voor een materiaal- en/of kleefmonster bij vast te stellen en fysiek bereikbaar asbestverdacht materiaal en afvalstoffen. Overige vormen van monstername zijn niet verplicht.

Voor materialen hanteert de asbestdeskundige enkel materiaalmonsters. Voor afvalstoffen hanteert de asbestdeskundige een materiaalmonster of een kleefmonster, afhankelijk van de grootte van de contaminatiedeeltjes.

De genomen monsters worden elk in een individuele verpakking gestopt, om kruisbesmetting tegen te gaan. Het gereedschap voor deze monsternames dient voor eenmalig gebruik, of ze moeten na elke monstername worden schoongemaakt om kruisbesmetting te voorkomen.

Elk monsternamepunt wordt aangeduid op plannen. Het is belangrijk de locatie van de monstername met een eenduidige code op te nemen. Deze code wordt ook opgenomen op de plannen.

De asbestdeskundige voert bij een niet-destructief onderzoek standaard enkel monsternames uit van vast te stellen en fysiek bereikbaar asbestverdacht materiaal. Overige tussenliggende, al dan niet asbestverdachte, lagen tot aan de primaire laag, worden optioneel bemonsterd als aanvullend onderzoek. Uitzonderingen hierop vormen thermische isolatie en pleisterwerk. Bij deze twee toepassingen dient een monstername te worden uitgevoerd tot op de primaire laag.

De databank beoogt één inspecteerbaar materiaal met eenzelfde bindmiddel per bronfiche in te voeren, ook indien meerdere inspecteerbare materialen aan elkaar werden bevestigd. Indien de asbestdeskundige geen afzonderlijke monsters kan nemen van aan elkaar gemonteerde asbestverdachte materialen, dient hij alsnog meerdere bronfiches te voorzien en zo nodig de codering van het ene genomen monster handmatig op te splitsen. De relatie tussen deze bronfiches wordt dan beschreven aan de hand van het notitieveld.

5.3.2 Zorgvuldigheid en veiligheid

Een zorgvuldige en veilige monstername gebeurt volgens de richtlijnen in dit inspectieprotocol. De asbestdeskundige respecteert minstens volgende elementen:

- het monster wordt persoonlijk genomen door de asbestdeskundige;

- het monster is representatief voor het asbestverdachte materiaal;
- er worden voldoende monsters genomen voor het betrokken asbestverdachte materiaal;
- de asbestdeskundige gebruikt geschikt gereedschap;
- het monster wordt correct verpakt;
- het monster krijgt een unieke code dat ook vermeld wordt op het op te maken plan;
- bij de monstername neemt de asbestdeskundige de nodige maatregelen om veilig een monster te kunnen nemen:
    - zowel veilig voor zichzelf als voor mogelijke personen in de omgeving;
    - bij de monstername neemt de asbestdeskundige de nodige maatregelen om een mogelijke asbestvezelvrijgave tijdens en na de monstername zo laag als mogelijk te houden;
    - de asbestdeskundige mag geen bijkomende risico's veroorzaken of achterlaten door onjuiste monstername voor het verdere normale gebruik van de constructie;
- het monsternamepunt wordt duurzaam ingekapseld of afgedekt;
- het gebruikte gereedschap wordt gereinigd of er wordt gebruik gemaakt van wegwerpgereedschap;
- er mag geen andere dan voor de monstername inherente schade, aangebracht worden tenzij de monstername deel uitmaakte van een aanvullend onderzoek):
    - in een niet-destructief onderzoek dient de te bemonsteren toepassing voldoende functioneel te blijven.

5.3.3 Monsternamepunt achterlaten

De asbestdeskundige stemt voorafgaand aan het plaatsbezoek af met de opdrachtgever (opdrachtovereenkomst) hoe het herstel van het monsternamepunt (in voorkomend geval) na monstername zal gebeuren. De asbestdeskundige houdt hierbij rekening met de locatie van het monsternamepunt en het gebruik van die locatie.

De asbestdeskundige moet sowieso het monsternamepunt achterlaten in een toestand waarbij geen asbestvezels kunnen vrijkomen en geen bijkomende risico's veroorzaken of achterlaten door onjuiste monstername voor het verdere gebruik van de constructie. Om het risico op asbestvezelvrijgave te minimaliseren, dient op een redelijke wijze het monsternamepunt duurzaam te worden gefixeerd of ingekapseld.

Er wordt niet van de asbestdeskundige verwacht het monsternamepunt esthetisch te herstellen en hiervoor de nodige materialen bij te hebben. De asbestdeskundige moet de opdrachtgever hierover vooraf wel informeren. De asbestdeskundige vermeldt, indien gevraagd door de eigenaar, hoe, indien de eigenaar het monsternamepunt later esthetisch wenst te herstellen, het materiaal dat werd gebruikt door de asbestdeskundige om het monsternamepunt duurzaam te fixeren of in te kapselen, met dit materiaal veilig moet worden omgegaan om de esthetische herstelling uit te voeren.

5.3.4 Representatief monstervolume

Er is een representatieve hoeveelheid monstervolume nodig.

Afhankelijk van de gebondenheid, de samenstelling en het type van het materiaal dient een minimale en maximale hoeveelheid te worden bemonsterd (monsterinhoud) om de detectiemogelijkheden van asbestvezels in het asbestlabo te optimaliseren. De hoeveelheid materiaal is gebaseerd op een gemiddeld voorkomen van

asbestconcentraties per type materiaal. De asbestdeskundige hanteert hiervoor zijn expertise en de richtlijnen van het asbestlabo.

Bij kleefmonsters hangt het aantal monsternamepunten af van de te onderzoeken gecontamineerde oppervlakte en het aantal afgesloten ruimtes waar de contaminatie potentieel voorkomt. Per kleefmonster wordt gericht op een donkerkleurige tape met een klevende zijde van ca. 8 cm x 4 cm.

5.3.5 Representatief aantal monsters

Het aantal te nemen monsters per asbestverdacht materiaal hangt minstens af van eventuele bewijsdocumenten, de hoeveelheid, de samenstelling, de locatie(s) en de auditieve en visuele kenmerken van het materiaal. De asbestdeskundige houdt ook rekening met eventuele herstellingen.

Het monster moet representatief zijn voor het te identificeren materiaal en het gehele oppervlak waarover in de inspectiefiche een uitspraak gedaan wordt.

Onderstaande tabel geeft aan hoeveel monsters genomen moeten worden indien de asbestdeskundige een monstername toepast om een asbestverdacht materiaal als asbesthoudend of niet-asbesthoudend te identificeren.

Asbestverdacht materiaal	Minimale monstername
Elk overig asbestverdacht materiaal dat niet expliciet is opgenomen in deze tabel	1 puntmonster per representatief deel
Spuitlagen – bevlokking	Per representatief deel: - op dragende structuren, wanden, plafonds, steunpalen, trappen en gelijkaardige dragers: 1 puntmonster per blok/vleugel of verdieping waarop het materiaal is aangebracht - andere toepassingen: 1 puntmonster
Thermische leidingisolatie in gips	Aantal mengmonsters per totale homogene lengte (lengte-interval in lopende meter): <20 m: - rechte delen: 1 mengmonster bestaande uit 2 monsternamepunten - bochten: 1 mengmonster bestaande uit 2 monsternamepunten 20-50 m: - rechte delen: 1 mengmonster bestaande uit 4 monsternamepunten - bochten: 1 mengmonster bestaande uit 4 monsternamepunten >50-100 m: - rechte delen: 2 mengmonsters, elk bestaande uit 3 monsternamepunten

- bochten: 2 mengmonsters, elk bestaande uit 3 monsternamepunten

>100 m:

- rechte delen: idem lengte-interval ">50-100 m" + per extra 50 m: 1 mengmonster bestaande uit 3 monsternamepunten
- bochten: idem lengte-interval ">50-100 m" + per extra 50 m: 1 mengmonster bestaande uit 3 monsternamepunten

Opmerkingen:
Afwijkende delen (herstellingen) worden apart bemonsterd, volgens dezelfde richtlijnen.

Bij elk lengte-interval voorziet de asbestdeskundige, bij bochten, minimaal het aantal aangegeven monsternamepunten, aan in totaal minstens evenveel aparte bochten. Indien de asbestdeskundige minder bochten vaststelt, past hij het aantal monsternamepunten evenredig aan met het aantal vastgestelde bochten.

Indien de asbestdeskundige merkt dat het monstervolume volgens zijn expertise potentieel zorgt voor een te hoge detectiegrens tijdens de laboanalyse, voorziet hij 2 mengmonsters van elk 2 monsternamepunten. Dit geldt bij het lengte-interval "20-50 m", zowel voor de rechte delen als voor de bochten.

De locaties van de monsternamepunten zijn een representatieve weerspiegeling van het vastgestelde thermisch isolerende gips aan de leidingen. De asbestdeskundige houdt hierbij minstens rekening met de eventuele verspreiding over verschillende lokalen en de mogelijke verwijderingstechniek. Andere toepassingen dan leidingen (waaronder expansievat), met thermisch isolerende gipsisolatie, worden apart bemonsterd.

Tegellijm faiencetegels

1 puntmonster per toepassing: bv. muurtegels, vloertegels, plint

Indien meerdere lokalen met dezelfde toepassing: 1 mengmonster per gelijke toepassing voor maximaal 4 lokalen.

Pleisterwerk

De monstername is een steekproef om de aanwezigheid van asbest vast te stellen. Het vergt mogelijk meer monsternames om de effectief asbesthoudende zones af te bakenen (aanvullend onderzoek).

<u>wooneenheden</u>:

1 mengmonster van het pleisterwerk aan wanden (of gelijkaardig) van de volgende ruimtes: monsternamepunten in een individuele ruimte, in een

vochtige warme ruimte (badkamer, keuken), stookplaats, trappenhal

1 mengmonster van het pleisterwerk aan plafonds (of gelijkaardig) van volgende ruimtes: monsternamepunten in een individuele ruimte, in een vochtige warme ruimte (badkamer, keuken), stookplaats, trappenhal

<u>(gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen van) overige residentieel en niet-residentieel</u>

1 mengmonster van het pleisterwerk aan wanden (of gelijkaardig) per verdieping van volgende ruimtes: monsternamepunten in gang, individuele ruimtes, vochtige warme ruimte (badkamer, keuken)

1 mengmonster van het pleisterwerk aan plafonds (of gelijkaardig) per verdieping van volgende ruimtes: monsternamepunten in gang, individuele ruimtes, vochtige warme ruimte

1 mengmonster per trappenhal van het pleisterwerk met monsternamepunten van wanden, plafonds en onderzijde trap (of gelijkaardig)

1 mengmonster per stooklokaal van het pleisterwerk met monsternamepunten aan wanden en plafonds (of gelijkaardig)

<u>Opmerkingen:</u>

1 mengmonster in het kader van pleisterwerk bevat maximaal 4 monsternamepunten. Indien de asbestdeskundige merkt dat het monstervolume volgens zijn expertise potentieel zorgt voor een te hoge detectiegrens tijdens de laboanalyse, voorziet hij 2 mengmonsters bestaande uit elk 2 monsternamepunten. Hiermee rekening houdend en rekening houdend met de verplicht te bemonsteren ruimtes (bij "(gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen van) overige residentieel en niet-residentieel" wordt bedoeld: per verdieping), mag de asbestdeskundige optioneel de monsternamepunten van de wanden en plafonds (bij "(gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen van) overige residentieel en niet-residentieel" wordt bedoeld: per verdieping), samenvoegen in 1 mengmonster. Dit geldt niet voor de trappenhal en het stooklokaal bij "(gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen van) overige residentieel en niet-residentieel": daar neemt de asbestdeskundige altijd aparte mengmonsters.

Voor "(gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen van) overige residentieel en niet-residentieel" geldt:

- De locaties van de monsternamepunten aan de wanden en plafonds per verdieping en aan de trappenhal zijn een representatieve

weerspiegeling van het vastgestelde materiaal op alle verdiepingen van de constructie. De asbestdeskundige houdt hierbij minstens rekening met de locatie van de monsternamepunten ten opzichte van elkaar (per verdieping).
- Indien van toepassing motiveert de asbestdeskundige in het notitieveld van de inspectiefiche van het pleisterwerk in de gang en de trappenhal, verplicht hoe, waar en waarom hij wel of geen onderscheid gemaakt heeft tussen een gang en trappenhal.

5.3.6 Mengmonsters

Indien in dit inspectieprotocol melding wordt gemaakt van een mengmonster betekent dit dat het mengmonster door het labo als één monster geanalyseerd moet worden en niet per monsternamepunt. Bij het bezorgen van het monster aan het asbestlabo wordt duidelijk vermeld dat het gaat om een mengmonster.

Een mengmonster is te beschouwen als één monster, bestaande uit een verzameling van meer dan één monsternamepunt. De monsternamepunten zijn representatief voor het te identificeren asbestverdachte materiaal.

Het maximale aantal monsternamepunten per mengmonster wordt zo gekozen dat de detectiegrens per mengmonster niet te hoog is. Voor thermische leidingisolatie in gips, pleisterwerk en tegellijm (faiencetegels) mogen maximaal 2 tot 4 monsternamepunten uit dezelfde toepassing worden gegroepeerd in één mengmonster (zie hoofdstuk 5.3.5).

5.3.7 Laboanalyses

De laboanalyses worden uitgevoerd door een asbestlabo. Analyses uitgevoerd door een asbestlabo, zijn de enige geldige analysemethode voor een materiaal- of kleefmonster. Laboanalyses die uitgevoerd werden in een periode dat het asbestlabo geen erkenning had (verlopen of geschorst), zijn niet geldig. De asbestdeskundige kan niet terugvallen op een vlam- of vuurtest als geldige analysemethode.

Het opgeladen analyserapport mag enkel gegevens bevatten over monsternames in het inspectiegebied, behalve indien het analyserapport wordt beschouwd als een bewijsdocument.

De asbestdeskundige is verantwoordelijk voor:

- een correcte en representatieve monstername en aanlevering van het te analyseren materiaal aan het asbestlabo of aan een derde die contractueel instaat voor de aanlevering aan het asbestlabo;
- een duidelijke omschrijving van het materiaal, met, indien van toepassing, minstens de vermelding van meerlagige materialen en mengmonsters;
- het bepalen van de categorie van gebondenheid en de bindmiddelen op basis van vaststellingen tijdens het plaatsbezoek en het verslag van de laboanalyses.

5.3.7.1 Bestaande laboanalyses

De asbestdeskundige mag bestaande laboanalyses overnemen voor de identificatie indien cumulatief aan volgende voorwaarden wordt voldaan:

- het genomen monster is representatief voor het te identificeren asbestverdachte materiaal, conform het inspectieprotocol;

- er geen tegenspraak is met de eigen vaststellingen;
- er geen tegenspraak is met andere laboanalyses;
- ze werden uitgevoerd door een op dat ogenblik door de FOD WASO erkend asbestlabo.

Laboanalyses uitgevoerd op monsters genomen door een asbestdeskundige primeren op laboanalyses waarvan de monsters niet door een asbestdeskundige werden genomen.

Indien een laboanalyse, uitgevoerd in het kader van een asbestinventarisattest, een materiaal identificeert als asbesthoudend en de asbestdeskundige niet akkoord gaat met deze identificatie, dient de asbestdeskundige een nieuwe representatieve monstername uit te voeren in het bijzijn van zijn certificatie-instelling. Hierbij wordt het nieuwe monster geanalyseerd door een ander asbestlabo dan het asbestlabo bij de initiële analyse.

5.3.8 Monstername vindt niet plaats

Voor volgende asbestverdachte materialen motiveert de asbestdeskundige verplicht waarom er geen monstername en laboanalyse werden uitgevoerd, in casu er geen bewijsdocumenten voorhanden zijn om het asbestverdachte materiaal als asbesthoudend te identificeren:

- calciumsilicaatplaat;
- zwarte lijmlaag;
- relatief harde en/of pasta-achtige mastiek of kit;
- bitumen, roofing, teer;
- spuitlagen, bevlokking;
- thermisch isolerend materiaal;
- pleisterwerk;
- crepi;
- tegellijm faiencetegels;
- verf, coating;
- schuim, mousse;
- smeerlaag;
- kunststof tegels en zeilen;
- vinyl met asbestverdachte onderlaag.

5.3.9 Asbestverdachte materialen identificeren als niet-asbesthoudend

Onderstaande opsomming lijst de materialen op die de asbestdeskundige steeds als asbestverdacht moet beschouwen, tenzij de asbestdeskundige ze beschouwt als niet-asbestverdacht zoals beschreven in hoofdstuk 5.1.1. Voor deze als asbestverdacht beschouwde materialen is steeds een monstername en laboanalyse noodzakelijk om ze als 'niet-asbesthoudend' te identificeren. Indien geen monstername wordt uitgevoerd, kan de asbestdeskundige dit asbestverdachte materiaal in de databank enkel identificeren als 'asbesthoudend/asbestverdacht'.

Asbestverdachte materialen waarvan monstername en laboanalyse verplicht zijn om ze als niet-asbesthoudend te identificeren:

- elk asbestverdacht materiaal dat de asbestdeskundige wil identificeren als niet-asbesthoudend;
- calciumsilicaatplaat;
- zwarte lijmlaag;

- relatief harde en/of pasta-achtige mastiek of kit;
- bitumen, roofing, teer;
- spuitlagen, bevlokking;
- thermisch isolerend materiaal, indien het waarneembare materiaal asbestverdacht is
    - indien het waarneembare materiaal asbestverdacht is, wordt een monstername tot op de primaire laag uitgevoerd;
- pleisterwerk, indien het waarneembare materiaal asbestverdacht is
    - indien het waarneembare materiaal asbestverdacht is, wordt een monstername tot op de primaire laag uitgevoerd;
- crepi;
- tegellijm faiencetegels.

5.4 ASBESTVEILIG

De asbestveiligheid van het inspectiegebied wordt bepaald aan de hand van de volgende criteria:

- het materiaalrisico;
- de toets 'eenvoudig bereikbaar';
- de aanwezigheid van buitenschiltoepassingen bestaande uit asbestcement;
- de aanwezigheid van niet-hechtgebonden asbesthoudende toepassingen;
- de aanwezigheid van asbesthoudende afvalstoffen.

Voor de definitie van 'asbestveilig' wordt verwezen naar het Materialendecreet artikel 3, §2, 1°/1.

5.4.1 Risico-evaluatie: materiaalrisico

Voor elk asbesthoudend materiaal beschreven in een bronfiche wordt het materiaalrisico automatisch berekend aan de hand van het standaardmodel in de databank, op basis van de parameters die werden ingevoerd door de asbestdeskundige. Voor asbesthoudende afvalstoffen en roerende goederen wordt geen materiaalscore berekend.

Een asbesthoudend materiaal in een bronfiche kan onder de volgende categorieën vallen.

1. zeer laag materiaalrisico en/of zeer lage kans op vezelvrijgave;
2. laag materiaalrisico en/of lage kans op vezelvrijgave;
3. verhoogd materiaalrisico en/of verhoogde kans op vezelvrijgave;
4. hoog materiaalrisico en/of hoge kans op vezelvrijgave.

Categorieën 1 en 2 worden beschouwd als materialen met een laag risico zoals opgenomen in het Materialendecreet. Categorieën 3 en 4 worden beschouwd als materialen met een niet-laag risico.

Een inspectiegebied dat materialen bevat met een niet-laag risico, is niet-asbestveilig.

Het standaardmodel bestaat uit vijf parameters:

1. categorie van gebondenheid;
2. asbestsoort;
3. afschermingsgraad;
4. toestand;
5. asbestconcentratie.

De gebruiksgraad van het inspectiegebied is geen parameter voor de risico-evaluatie in het niet-destructief onderzoek.

5.4.1.1 Categorie van gebondenheid

De gebondenheid bepaalt in welke mate de asbestvezels (in het materiaal in oorsprong) gebonden zitten. De asbestdeskundige bepaalt de categorie van gebondenheid op basis van het bindmiddel waaruit de aangetroffen asbesttoepassing hoofdzakelijk bestaat. Elke asbesttoepassing bestaat in meer of mindere mate uit een bindmiddel waarin weinig tot heel veel asbestvezels in vermengd werden. Ook mengsels van bindmiddelen kunnen voorkomen.

Bindmiddelen bestaande uit lijm, kunststof, cement, mastiek of bitumen zijn sterke bindmiddelen die een asbesthoudend materiaal (in oorsprong) hechtgebonden maken. Is vooral een ander bindmiddel dan de voormelde vijf aanwezig, dan is de gebondenheid veel minder. In dat geval kan de asbesttoepassing toch onder categorie 2 of misschien zelfs 3 geplaatst worden.

Categorie 1: hechtgebonden in oorsprong	Materialen waarbij de vezels in oorsprong sterk gebonden zijn door een bindmiddel dat hoofdzakelijk bestaat uit cement, kunststof, bitumen, lijm, mastiek of een gelijkwaardige mengeling hiervan. Een (zeer) beperkte bijmenging is mogelijk.
Categorie 2: niet-hechtgebonden met matrix	Gips-kalk, calciumsilicaat, karton-papier, vilt, kurk, mousse, andere niet behorende tot categorie 1 of 3.
Categorie 3: niet-hechtgebonden met weinig of geen matrix	Spuitasbest-bevlokking, textiel, koord, zuivere asbest...

5.4.1.2 Asbestsoort

Indien een laboanalyse beschikbaar is van het materiaal, dan staat de asbestsoort vermeld. Is dit niet het geval, dan moet de voor het betrokken materiaal meest risicovolle keuze gemaakt worden met respect voor onderstaande richtlijnen.

Alleen chrysotiel aanwezig	indien geen laboanalyse: keuze enkel mogelijk voor materialen type 'Masal', kunststof vloertegels, zwarte tegellijm, textiel of koord, roofing/bitumen/teer en papier of karton
amfibool aanwezig, uitgezonderd crocidoliet	• al dan niet samen met chrysotiel aanwezig; • indien geen laboanalyse: keuze enkel mogelijk voor calciumsilicaatplaten, kitten – mastiek, verf-coating en pleisterwerk
crocidoliet aanwezig	• al dan niet samen met andere asbestsoorten aanwezig; • indien geen laboanalyse: o alle materialen uitgezonderd deze vermeld bij de twee andere keuzemogelijkheden; o alle asbestcement uitgezonderd materialen type 'Masal'; o alle gips- of kalkmaterialen uitgezonderd pleisterwerk en calciumsilicaatplaten

5.4.1.3 Afschermingsgraad van het gehele materiaal

De mate waarin een materiaal kan beschadigd worden en/of in contact staat met lucht en in het bijzonder sterkere luchtstromen heeft impact op het risico ervan.

De afschermingsgraad betreft de wijze waarop de origineel gefabriceerde asbesttoepassing achteraf, na het productieproces, werd bedekt, ongeacht of de toepassing als initiële geproduceerde versie al een asbestvrije afdeklaag bevatte.

Stootvaste afscherming of omkasting	De toepassing is volledig en luchtdicht afgeschermd van contact met binnenluchtstromen, binnen- of buitenlucht door een stootvast materiaal.
Niet-stootvaste afscherming	De toepassing is volledig en luchtdicht afgeschermd van contact met binnen- of buitenlucht. Niet door een stootvast materiaal, maar wel door bedekking met een volledig intacte laag (geen schilfering) verf, coating, behang of folie. Het gaat enkel om een toepassing met een bedekkende laag die achteraf werd aangebracht.
Enkel randen niet afgeschermd, maar geen contact met binnenluchtstromen	De toepassing is enkel aan uiteinden of randen niet volledig en luchtdicht afgeschermd van contact met binnen- of buitenlucht door een volledig intacte laag of stootvast materiaal. Er zijn geen delen in contact met binnenluchtstromen.
Geheel of deels vrij aan de buitenlucht, maar geen contact met binnenlucht.	De toepassing is meer dan enkel aan uiteinden of randen in contact met buitenlucht door het ontbreken van een afscherming met een volledig intacte laag of stootvast materiaal. Er zijn geen delen in contact met binnenlucht .
Geheel of deels (ook) vrij aan de binnenlucht, maar geen contact met binnenluchtstromen	De toepassing is meer dan enkel aan uiteinden of randen in contact met binnenlucht door het ontbreken van een afscherming met een volledig intacte laag of stootvast materiaal. Er zijn geen delen in contact met binnenluchtstromen.
Geheel of deels (ook) vrij aan binnenluchtstromen	De toepassing is deels of geheel in contact met binnenluchtstromen door het ontbreken van een afscherming met een volledig intacte laag of stootvast materiaal. Hieronder valt ook de toepassing die enkel aan uiteinden of randen niet, door een volledig intacte laag of stootvast materiaal, afgeschermd is van contact met binnenluchtstromen.

Binnenluchtstromen: nagenoeg permanente of periodiek frequente, actief of passief gestuurde stroom van lucht naar de binnenlucht, langsheen het asbestverdachte materiaal. De kracht van een binnenluchtstroom is groter dan de luchtverplaatsing bij normale binnenlucht en heeft een groter potentieel om materialen te verweren dan de luchtverplaatsing bij normale binnenlucht.

5.4.1.4 Toestand van het materiaal

Indien de asbesthoudende toepassing meerdere (asbesthoudende en niet-asbesthoudende) lagen bevat, moet de deskundige de toestand van de meest beschadigde matrix in ogenschouw nemen.

Onbeschadigd, niet verweerd. Keuze niet mogelijk voor: • calciumsilicaatplaten; • materiaal met categorie 3-gebondenheid • asbestcement buitenschiltoepassingen (zoals opgesomd in hoofdstuk 5.4.2) die niet van nabij geïnspecteerd konden worden.	Geen beschadiging of verwering vast te stellen op het materiaaloppervlak en geen stofvorming. Geen vrije vezelbundels zichtbaar (ook niet rondom bevestigingspunten zoals schroefgaten). Geen vasthechting van (korst)mos of vegetatie (asbestcement buitentoepassingen). Het materiaal is nagenoeg in **originele staat**.
Licht beschadigd, licht verweerd. Intacte calciumsilicaatplaat of materiaal met categorie 3-gebondenheid.	Lichte beschadiging of verwering, **lokaal** vast te stellen op het materiaaloppervlak: enkele lokale putjes, gaatjes, breuklijnen of barsten maar geen stofvorming of loskomen van stukjes. Lokaal beperkt vrije vezelbundels zichtbaar, bijvoorbeeld aan bevestigingspunten zoals schroefgaten. Geen vasthechting van (korst)mos of vegetatie (asbestcement buitentoepassingen). Het materiaal is **niet meer in originele staat**.
Matig beschadigd, matig verweerd.	Matige beschadiging of verwering, vast te stellen op **grote delen of het geheel** van het materiaaloppervlak met beperkte stofvorming of lokaal loskomen van stukjes. Vrije vezelbundels zijn verspreid over het oppervlak en zijn op breukvlakken zichtbaar. Vasthechting van (korst)mos of vegetatie (asbestcement buitentoepassingen). Het materiaal behoudt **nog wel zijn bindingssterkte**.
Zwaar beschadigd, zwaar verweerd	Zware beschadiging of verwering, vast te stellen op **grote delen of het geheel** van het materiaaloppervlak (uiteen rafelen,

	verbrokkelen) met veelvuldige stofvorming en het loskomen van fragmenten. Vrije vezelbundels zijn verspreid over het oppervlak en zijn op breukvlakken zichtbaar. Vasthechting van (korst)mos of vegetatie (asbestcement buitentoepassingen). Het materiaal heeft zijn **bindingssterkte verloren**.

5.4.1.5 Asbestconcentratie

De asbestdeskundige bepaalt in de databank of het asbesthoudend materiaal een lage of hoge asbestconcentratie bevat.

Lage asbestconcentratie	Op basis van de expertise van de asbestdeskundige en/of op aangeven van de databank, bevat het asbestverdachte materiaal <50% asbestvezels.
Hoge asbestconcentratie	Op basis van de expertise van de asbestdeskundige en/of op aangeven van de databank, bevat het asbestverdachte materiaal ≥50% asbestvezels

5.4.1.6 Materiaalscore

Elk van de hierboven beschreven vijf parameters heeft een cijfercode. De som van de scores voor categorie van gebondenheid (A) en asbestsoort (B) wordt vermenigvuldigd met de scores van de afschermingsgraad (C) en de toestand (D). Dit resultaat wordt vermenigvuldigd met de asbestconcentratie (E) om de materiaalscore van de toepassing te verkrijgen.

Materiaalscore = ((A+B)xCxD)xE.

A. Categorie van gebondenheid	Materiaalscore
Categorie 1: hechtgebonden in oorsprong	1
Categorie 2: niet-hechtgebonden met matrix	2
Categorie 3: niet-hechtgebonden met weinig of geen matrix	3

B. Asbestsoort	
alleen chrysotiel	1
amfibool aanwezig, uitgezonderd crocidoliet	2
crocidoliet aanwezig	3

C. Afschermingsgraad	
Stootvaste afscherming of omkasting	0,5

Niet stootvaste afscherming	1,2
Enkel randen niet afgeschermd maar geen contact met binnenluchtstromen	1,2
Geheel of deels vrij aan de buitenlucht	2,5
Geheel of deels (ook) vrij aan de binnenlucht	4
Geheel of deels (ook) vrij aan binnenluchtstromen	6

D. Toestand

Onbeschadigd, niet verweerd	1
Licht beschadigd, licht verweerd	2
Matig beschadigd, matig verweerd	5
Zwaar beschadigd, zwaar verweerd	10

E. Asbestconcentratie

Laag	1
Hoog	1,6

De verkregen materiaalscore bepaalt het materiaalrisico:

Materiaalrisico	Materiaalscore
Zeer laag materiaalrisico en/of zeer lage kans op vezelvrijgave	< 9
Laag materiaalrisico en/of verlaagde kans op vezelvrijgave	9 tot en met 24
Verhoogd materiaalscore en/of verhoogde kans op vezelvrijgave	25 tot en met 60
Hoge materiaalscore en/of hoge kans op vezelvrijgave	> 60

5.4.2 Asbestcementen buitenschiltoepassingen

Een inspectiegebied met dak- en gevelbekledingen, dakgoten, rookgaskanalen, schouwhoed, ventilatiekap (anti-windval) en/of hemelwaterafvoerkanalen bestaande uit asbestcement wordt als niet-asbestveilig beschouwd indien deze toepassingen zich aan de buitenzijde bevinden.

Het gaat limitatief om de volgende toepassingen:

- dak- en gevelbekleding:
  - lei, shingle
  - plaat
  - golfplaat
  - nok, windveer, boeiboord;
- dakgoot;
- rookgaskanaal;
- schouwhoed, ventilatiekap (anti-windval);
- hemelwaterafvoerkanaal.

Andere materialen en toepassingen behoren niet tot voornoemde opsomming, waaronder minstens geëmailleerde platen (bijvoorbeeld platen type 'Glasal'), dekstenen en platen die geen gevelbekleding zijn, maar eerder structurele wanddelen (bijvoorbeeld holle blokken of kanaalplaten).

5.4.2.1 Binnen en buiten

Toepassingen situeren zich binnen of buiten conform de volgende definities:

- binnen: een ruimte met een dak en minimaal 75% omsloten, ongeacht incidentele of tijdelijke openingen;
- buiten: alle andere ruimtes dan die begrepen onder de definitie van binnenruimte, met een gezamenlijke oppervlakte > 1 m²;
- sommige bronnen grenzen in hun geheel zowel aan de binnen- als buitenlucht: de databank ondervangt deze situatie met deze derde optie.

5.4.3 Asbesthoudende afvalstoffen

De databank voorziet geen optie om een materiaalscore te bepalen bij afvalstoffen. Een inspectiegebied met een eenvoudige bereikbare asbesthoudende afvalstof wordt automatisch beschouwd als niet-asbestveilig aangezien het niet mogelijk is om te bepalen of het om een laag- of niet-laag-risico afvalstof gaat.

6 DATABANK

6.1 INSPECTIEFICHES

De asbestdeskundige voert de gegevens van de asbestinventarisatie in de databank in. De databank structureert de gegevens aan de hand van volgende inspectiefiches:

- bronfiche;
- afvalfiche;
- beperkingsfiche;
- adviesfiche;
- uitsluitingsfiche;
- roerendgoedfiche;
- afdruipzonefiche.

6.1.1 Aantal bronfiches

Asbesthoudend pleisterwerk kan enkel in eenzelfde bronfiche worden beschreven indien het materiaal voorkomt in eenzelfde constructie en indien de risico-evaluatie gelijkwaardig is.

Thermische leidingisolatie in gips kan enkel in eenzelfde bronfiche worden beschreven als het materiaal voorkomt in één lokaal of in een verzameling van bepaalde lokalen. Deze verzameling van lokalen wordt hoofdzakelijk bepaald door de financiële impact en praktische haalbaarheid van de toe te passen verwijderingsmethode.

Voor het bepalen van het aantal bronfiches voor overige materialen, houdt de asbestdeskundige minstens rekening met de richtlijnen in hoofdstuk 5.3.1, de leesbaarheid en de representativiteit van de volgende parameters:

- bevestigingswijze van het materiaal;

- eenvoudige bereikbaarheid;
- afschermingsgraad;
- (impact van de) verwijderingstechniek.

6.2 ADVIES OVER ASBESTVEILIGHEID

In de databank moet de asbestdeskundige adviezen formuleren met betrekking tot de asbestveiligheid van het inspectiegebied. De asbestdeskundige moet een uitspraak doen over:

- tijdelijke risicobeheersmaatregelen;
- verwijderingstechnieken;
- eventuele bijkomende onderzoeken.

Bij het formuleren van deze adviezen neemt de asbestdeskundige de geldende wetgeving in acht, minstens met betrekking tot milieu, asbest en welzijn. Het geformuleerde advies bevat een praktische beschrijving van de te ondernemen handelingen door de eigenaar.

6.3 UITZONDERLIJKE COMBINATIES

Indien een asbestdeskundige eerder uitzonderlijke parameters vaststelt in combinatie met een bepaald asbestverdacht materiaal, moet hij deze uitzonderlijke situatie verduidelijken aan de hand van het notitieveld in de respectievelijke inspectiefiche en met representatieve foto's. De asbestdeskundige motiveert dus waarom hij voor een bepaalde uitzonderlijke parameter kiest bij een bepaald asbestverdacht materiaal.

Het gaat hierbij om combinaties van bepaalde asbestverdachte materialen en parameters die niet gangbaar zijn volgens de expertise van de asbestdeskundige. De parameters die de asbestdeskundige hierbij minstens in acht neemt, zijn:

- bindmiddel;
- bevestigingswijze van het materiaal;
- eenvoudige bereikbaarheid;
- afschermingsgraad;
- verwijderingstechniek;
- type monstername, indien de asbestdeskundige afwijkt van de richtlijnen beschreven in hoofdstuk 5.3.5.

6.4 HOEVEELHEDEN

In de bronfiche geeft de asbestdeskundige de hoeveelheid inspecteerbaar asbestverdacht materiaal in. Gecontamineerd materiaal of niet-asbestverdacht materiaal dat een eenheid vormt met het asbesthoudend materiaal worden buiten beschouwing gelaten voor het bepalen van de hoeveelheid inspecteerbaar asbestverdacht materiaal.

Bij het ingeven van een hoeveelheid in stuks in de databank, houdt de asbestdeskundige minstens rekening met het volgende:

- de praktische bruikbaarheid voor latere berekeningen van verwijderingskosten;
- de praktische bruikbaarheid voor een eventuele latere verwijdering in fases.

6.5 EXTRAPOLATIE

6.5.1 Basisrichtlijnen extrapolatie

Extrapolatie van gegevens van een inspectiegebied naar een ander inspectiegebied kan, als cumulatief aan volgende voorwaarden is voldaan:

- dat het gaat om gegevens van identieke constructies in andere inspectiegebieden binnen eenzelfde statistische sector
    - dit zijn constructies die minstens in eenzelfde bouwfase werden opgetrokken volgens eenzelfde lastenboek met identieke bouwmaterialen voor de initiële basisstructuur
    - deze constructies hoeven niet noodzakelijk dezelfde indeling van lokalen te hebben per verdieping;
- dat de asbestdeskundige de te extrapoleren gegevens ter plaatse vaststelt;
- dat de asbestdeskundige ongeacht de extrapolatie nog steeds de inspectiegebieden volledig onderzoekt;
- dat het te extrapoleren inspectiegebied geen gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen betreft.

De asbestdeskundige is verantwoordelijk voor de gegevens die hij extrapoleert, waarbij hij rekening houdt met de representativiteit van de gegevens.

Een eenzijdige verklaring die de asbestdeskundige ontvangt via de opdrachtgever, is geen geldig bewijsdocument om te bepalen of extrapolatie mogelijk is.

6.5.2 Extrapolatie laboanalyses

Bij extrapolatie van laboanalyses, verwijst de asbestdeskundige in de databank naar:

- 'analyse materiaal' als identificatiemethode van het asbestverdacht materiaal waarvan de asbestdeskundige wel degelijk een monster heeft genomen;
- 'bewijsdocument + vaststelling en expertise' als identificatiemiddel van het asbestverdacht materiaal dat de asbestdeskundige niet heeft bemonsterd en waarbij hij de laboanalyses extrapoleert van het bemonsterde materiaal uit de identieke constructie; het bewijsdocument betreft hier de geëxtrapoleerde bestaande laboanalyses.

Bij wooneenheden dient, voor de extrapolatie van laboanalyses van asbestverdachte tegellijm (faiencetegels), pleisterwerk, crepi, zwarte lijm, mastiek of kit, spuitlagen of bevlokking en thermische leidingisolatie in gips, de asbestdeskundige minstens in het volgende aantal identieke constructies representatieve monsternames te voorzien conform de standaard verplichtingen (zie tabel hieronder). Qua representativiteit houdt de asbestdeskundige op zijn minst rekening met de ligging van de wooneenheden ten opzichte van elkaar.

Asbestverdacht materiaal	**Minimum relatief aantal wooneenheden waarbij monstername verplicht is:** **(het absolute aantal wooneenheden wordt afgerond naar het bovenste gehele getal)**
Pleisterwerk	25%

Tegellijm faiencetegels	25%
Crepi	25%
Mastiek of kit	10%
Spuitlagen of bevlokking	25%
Zwarte lijm	10%
Thermische leidingisolatie in gips	25%

Extrapolatie van laboanalyses van de in de bovenvermelde tabel asbestverdachte materialen is niet toegestaan indien het geen wooneenheden betreffen.

6.6 FOTO'S

6.6.1 Basisrichtlijnen foto's

Voor de opmaak van een asbestinventaris en het bekomen van een asbestinventarisattest, dient de asbestdeskundige ondubbelzinnige en leesbare foto's te nemen en op te laden in de databank. De opgeladen foto's vertegenwoordigen de situatie zoals die is tijdens het plaatsbezoek, indien een plaatsbezoek van toepassing is.

6.6.2 Foto's in de inspectiefiches

De asbestdeskundige voorziet foto's in de opgemaakte inspectiefiches volgens de hieronder beschreven richtlijnen:

Inspectiefiche	Fotorichtlijnen
bronfiche	Minimaal één situeringsfoto en één detailfoto waarop tegelijk of afzonderlijk volgende zaken zichtbaar zijn: - situering (drager) in constructie,...; - omstandigheden (rondom) bron; - eenvoudig bereikbaarheid; - materiaaloppervlakte en/of zijkant-breukvlak (patronen, vezelbundels, textuur...); - representatieve toestand van het materiaal; - bevestigingswijze van het materiaal, indien vast te stellen; - monsternamepunt (bij mengmonster volstaat één monsternamepunt); - indien van toepassing: situaties zoals beschreven in hoofdstuk 6.3; - indien van toepassing: het op het materiaal vastgestelde productiejaar zoals beschreven in hoofdstuk 5.2.6.1.
afvalfiche	Idem bronfiche. Bij gemengd afval: meest representatieve afvaltypes.
afdruipzonefiche	Minimaal één foto, optioneel extra foto van de bron van de afdruipzone.
fiche roerende goederen	Idem bronfiche, uitgezonderd eenvoudig bereikbaarheid.

uitsluitingsfiche, beperkingsfiche	Minimaal 1 situeringsfoto.
adviesfiche	Minimaal één situeringsfoto waarop de situering (drager) in de constructie zichtbaar is.

6.6.3 Foto's als bijlage

De asbestdeskundige laadt minstens volgende foto's verplicht op als bijlage in de databank:

- in casu een mengmonster: een situeringsfoto per monsternamepunt, andere dan diegene die de asbestdeskundige reeds visualiseerde met een foto in de respectievelijke inspectiefiche;
- in casu een mengmonster van thermische leidingisolatie in gips of pleisterwerk: een foto van het recipiënt, inclusief de monsterinhoud en de eenduidige code, per mengmonster, dat de asbestdeskundige zal overhandigen aan het asbestlabo;
- een representatieve overzichtsfoto per type binnenruimte en per type buitenruimte van elke onderzochte toegankelijke constructie;
- indien van toepassing: extra foto's in situaties zoals beschreven in hoofdstuk 6.3, indien het aantal in te voeren foto's in de respectievelijke inspectiefiche niet volstaat voor een representatief beeld;
- indien van toepassing: extra foto's in elke situatie zoals beschreven in een inspectiefiche, indien het aantal in te voeren foto's in de respectievelijke inspectiefiche niet volstaat voor een representatief beeld.

6.6.4 Foto van het inspectiegebied

De asbestdeskundige voorziet een algemene foto van het inspectiegebied. Deze foto komt terecht op de voorpagina van het asbestinventarisattest. De foto vormt een voldoende representatie van het inspectiegebied.

Indien het inspectiegebied een 'gedeeltelijk gebouw' betreft, bakent de asbestdeskundige het inspectiegebied ten opzichte van het volledige gebouw visueel af op de foto.

6.6.5 Privacy

De asbestdeskundige moet, op een redelijke wijze en met begrip voor de privacy van anderen, zoveel als mogelijk de volgende elementen vermijden op de fotoafbeelding:

- (herkenbare afbeeldingen van) personen;
- (huis)dieren;
- verwijzingen naar private of publieke bedrijven en organisaties;
- persoonlijke materialen.

De asbestdeskundige mag de foto's enkel gebruiken in het kader van de asbestinventarisatie.

De asbestdeskundige deelt aan de hand van de opdrachtovereenkomst op voorhand aan de eigenaar mee, dat er, met inbegrip van respect voor de privacy, foto's worden genomen met inachtneming van de hierboven beschreven criteria. De opdrachtgever wordt aanbevolen om persoonlijke elementen te verwijderen of te verbergen voorafgaand aan het plaatsbezoek, zolang dit geen asbestverdachte materialen betreffen en zolang dit niet leidt of niet kan leiden tot onderzoeksbeperkingen.

De opdrachtgever wordt geacht de gebruiker van het te onderzoeken inspectiegebied op de hoogte te brengen van deze fotorichtlijnen en akkoord te gaan met de beschreven uitvoeringsmodaliteiten bij het ondertekenen van de opdrachtovereenkomst.

6.7 PLANNEN

6.7.1 Basisrichtlijnen plannen

De gegevens waarvoor een plan vereist is, moeten op een ondubbelzinnige en leesbare manier worden gelokaliseerd op het desbetreffende plan.

De asbestdeskundige houdt bij het opstellen van een asbestinventarisattest minstens rekening met het volgende wat betreft de eigenschappen van een plan:

- verplicht opmaken of opladen van een plan minstens per verdieping per onderzochte toegankelijke constructie, ongeacht of er inspectiefiches op worden geannoteerd;
    - per verdiepingsplan voorziet de asbestdeskundige een indeling van de lokalen;
    - elk plan vertegenwoordigt de actuele toestand zoals die is op het ogenblik van het finaliseren van een asbestinventaris;
- verplicht alle monsternamepunten aanduiden (ook bij een mengmonster);
- onleesbare overlapping van annotaties zijn verboden;
- verplicht te annoteren materialen of ruimtes aanduiden met een lijn, een kader of een gearceerd oppervlak, in casu het materiaal of de ruimte ruimtelijk gezien respectievelijk een lijntracé, een kader of een aaneengesloten oppervlak vertegenwoordigt;
- de naamgeving van (elementen op) een plan is duidelijk, ondubbelzinnig en vertegenwoordigt de actuele toestand zoals die is op het ogenblik van het finaliseren van een asbestinventaris. Hierbij houdt de asbestdeskundige rekening met de locatieconcepten zoals beschreven in hoofdstuk 3.4.6.

6.7.2 Gebruik plannen

Bij het invoeren van de gegevens in de databank houdt de asbestdeskundige rekening met de volgende elementen bij het deel betreffende de 'lokalisatie van de opdracht':

- bepalen inspectiegebied: alle opdrachtgerelateerde constructies worden aangeduid op de GIS-kaart van het inspectiegebied. Ontbrekende constructies worden hierop handmatig bijgetekend volgens de richtlijnen vermeld in hoofdstuk 3.4.3;
- afvalstoffen en roerende goederen die zich bevinden in of tegen een constructie worden aangeduid op een constructieplan;
- afvalstoffen en roerende goederen die fysiek gescheiden zijn van een constructie worden aangeduid op een plattegrond.

6.8 LIMIETEN VAN EN ONTWIKKELINGEN IN DE DATABANK

Voor het opstellen en finaliseren van een asbestinventaris, houdt de asbestdeskundige rekening met de actuele limieten van en ontwikkelingen in de databank. De asbestdeskundige volgt de laatste stand van zaken op wat betreft de limieten van en ontwikkelingen in de databank.

6.9 INKORTEN GELDIGHEIDSDUUR

De asbestdeskundige kort de geldigheidsduur van het asbestinventarisattest enkel in tot 5 jaar van zodra er sprake is van:

- minstens één asbesthoudend materiaal met hoog materiaalrisico, zoals bepaald in hoofdstuk 5.4.1;
- minstens één vastgestelde eenvoudig bereikbare asbesthoudende afvalstof.

6.10 ONTSLUITING VAN EEN ASBESTINVENTARISATTEST VIA DE DATABANK

De OVAM beheert en ontsluit de databank. Op basis van de door de asbestdeskundige ingegeven inspectiegegevens, genereert de databank bij een volledige invoer een asbestinventarisattest. De OVAM levert vormelijk het asbestinventarisattest af als digitaal bestand maar is niet verantwoordelijk voor de juistheid van de in de databank ingevoerde asbestinventarisgegevens.

6.11 VERWERKING INSPECTIEGEGEVENS IN DE DATABANK

De OVAM verwerkt de persoonsgegevens op grond van:

- artikel 6, eerste lid c) om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op haar rust als verweringsverantwoordelijke, zoals vastgesteld in artikel 33/10, §4 Materialendecreet;

- artikel 6, eerste lid, e) omdat dit noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan haar als verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen, met name de organisatie van het toezicht op en de handhaving van het asbestafbouwbeleid opgenomen in het Materialendecreet.

De asbestinventarisatieplicht en de daartoe behorende verwerking van de inspectiegegevens streeft volgende doelen na:

- het informeren, sensibiliseren en beschermen van gebouweigenaars, gebouwgebruikers, toezichthouders en hulpdiensten: aanwezigheid, toestand, verwijderingsmethode, indicatieve verwijderingskost;

- het bieden van een duidelijk kader rond informatieplicht om misbruik omtrent verborgen gebreken bij overdracht te vermijden;

- het identificeren van risicosituaties en risicovolle asbesthoudende materialen;

- het faciliteren van selectieve verwijdering van (risicovolle) asbesthoudende materialen bij afbraak om zo verontreiniging van bodem, puinlagen en sloopafval te vermijden;

De persoonlijke contactgegevens en het rijksregisternummer/identificatienummer van de sociale zekerheid, opgenomen in de databank, mogen maximaal bewaard worden tot een overdracht plaatsvindt, zoals bepaald in artikel 33/10, §4, vierde lid Materialendecreet. De OVAM moet kunnen nagaan of aan de verplichtingen, vermeld in hoofdstuk 3, afdeling 6, onderafdeling 6.3 van het Materialendecreet, wordt voldaan.

Voor woningkenmerken blijven de gegevens bewaard tot deze niet meer nodig zijn voor de verwezenlijking van de bepalingen van deze onderafdeling 6.3 en artikel 12 van het

Materialendecreet en de organisatie van het toezicht op en de handhaving van het asbestafbouwbeleid, vermeld in onderafdeling 6.3 en artikel 12. De OVAM moet immers op de hoogte zijn van de specifieke situatie van elke constructie om na te gaan of de verplichtingen worden nageleefd.

Als verwerkingsverantwoordelijke in een keten van verwerkingsverantwoordelijken moet ook de OVAM voldoen aan de beginselen opgelegd in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

De OVAM is verplicht het doel van de verwerking, de types of categorieën van de te verwerken persoonsgegevens, betrokkenen, de entiteiten waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, opslagperioden, aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke en de rechten van de betrokkenen te vermelden in elke communicatie met de burger omtrent de persoonsgegevens opgenomen in de databank.

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van ### tot vervanging van de bijlage bij het ministerieel besluit van 1 april 2022 tot goedkeuring van het inspectieprotocol asbestinventarisatie.

Brussel, ... (datum).

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw

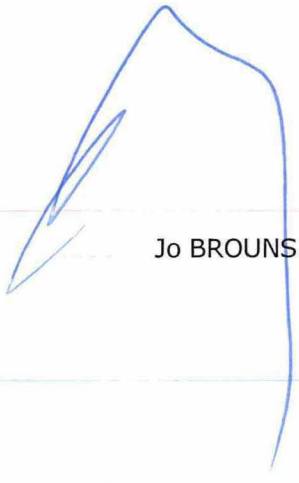

Jo BROUNS